

REPUBLIKA

Rok VIII.

ŁÓDŹ, CZWARTEK, 30 PAŹDZIERNIKA 1930.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 298

Połączenie komunistów z hitlerowcami? Poseł komunistyczny zapewnia zwolenników Hitlera, iż na wypadek wojny z Francją armia sowiecka pośpieszy Niemcom z pomocą. Reichstag debatował nad wstrzymaniem spłat reparacyjnych i obaleniem traktatu wersalskiego.

BERLIN, 29 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W CZORAJ ODBYŁO SIĘ W JEDNEJ Z SAL BERLIŃSKICH ZEBRANIE HITLEROWCÓW NA KTÓRE PRZYBYŁ POSEŁ NEUMAN Z GRUPY KOMUNISTÓW. PO PRZEMÓWIENIU HITLEROWCA GOEBELSA ZABRAŁ GŁOS NEUMAN WZYWAJĄC DO ZANIECHANIA WALKI BRATOBÓJCZEJ MIĘDZY KOMUNISTAMI I HITLEROWCAMI I POŁĄCZENIA SIĘ CELEM ROZWINIĘCIA WSPÓLNEJ AKCJI PRZECIW FRANCJI.

NEUMANN ZAPEWNIŁ, ŻE Z CHWIŁĄ WOJNY Z FRANCJĄ ARMIA CZERWONA POŚPIESZY Z POMOCĄ NACJONALISTOM NIEMIECKIM.

BERLIN, 29 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W dniu dzisiejszym komisja zagraniczna Reichstagu obradowała nad wnioskami komunistów i hitlerowców. Wniosek podzielono na dwie grupy: Do pierwszej zaliczono wnioski skrajnie hitlerowskie,

O OBALENIE TRAKTATU WERSALSKIEGO I PLANU YOUNGA

i wnioski komunistyczne o NATYCHMIASTOWE WSTRZYMANIE DALSZYCH SPŁAT REPARACYJNYCH.

Do drugiej grupy zaliczono wnioski „Landvolku” i chrz. socjalistów wzywa-

Unieważnienie listy Centrolewu w Koninie

Konin, 29 października.

Pod przewodnictwem sędziego p. Franciszka Niemca odbyło się w Koninie posiedzenie okręgowej komisji wyborczej Nr. 15, obejmujące powiaty koniński, słupecki i łęczycki.

Nie zostały zatwierdzone ze względu na formalnych dwie listy, a mianowicie: Lista Nr. 7 — Zw. Obrony Praw Wolności Ludu i lista pod nazwą: Zjednoczonej Lewicy Chłopskiej „Samopomoc”, ponieważ kilkunastu wyborców zawiadomiło okręgową komisję wyborczą w Koninie, że umieszczone podpisy ich na tych listach są sfałszowane.

Szesciu 2 miliony bezrobotnych w Anglii.

Londyn, 29 października.

(Telegram własny).

Liczba bezrobotnych w Anglii wzrasta w dalszym ciągu. W ostatnim tygodniu zarejestrowanych było bezrobotnych 2,200.000. W stosunku do roku poprzedniego przyrost bezrobotnych wynosi 985.000 ludzi.

NAPAD NA WÓZ POCZTOWY.

Lublin, 29 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W nocy z 28 na 29 października między Tomaszem Lubelskim a Bełżcem na wóz pocztowy jadący do Bełżca napadło 5 osobników, którzy zabili furmana, Stanisława Hajsę i ciężko ranili pocztownika, Bernarda Ignaciuka, przyczem zrabowali 13,720 złotych w gotówce i list wartościowy.

jące rząd do podjęcia kroków celem uzyskania zgody mocarstw wierzycielskich na rewizję planu spłat reparacyjnych, względnie uzyskania moratorium tych spłat. Bezpośrednio przed otwarciem narad przybył do Reichstagu kanclerz Brüning, który odbył konferencje z przedstawicielami wszystkich stronnictw, z wyjątkiem komunistów. W rozmowach tych kanclerz apelował do przedstawicieli stronnictw opozycji, aby wstrzymali się od uchwał radykalnych. Uchwały te mogłyby ze względu na po-

litykę zagraniczną, przynieść Niemcom niepowetowane szkody. Kanclerz podkreślił że z powodu kryzysu gospodarczego musi dojść do ustalenia istotnej zdolności Niemiec do spłat reparacyjnych.

BERLIN, 29 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Po 10-godzinnych obradach komisja spraw zagranicznych Reichstagu przyjęła wniosek wspólny przedstawicieli niemieckiej partii ludowej i konserwaty-

stów, wzywający rząd do tego AŻEBY Z JAK NAJWIĘKszym NACISKIEM DOMAGAŁ SIĘ PRZEPROWADZENIA ROZBROJENIA PRZEZ INNE PAŃSTWA,

odpowiadające zgodnie z rozmiarem i rodzajem rozbrojenia niemieckiego, zasadniczym gwarancjom parypetycznym Rząd niemiecki ma żądać wyjaśnienia czy inne mocarstwa gotowe są zadość uczynić tym żądaniom stosownie do zobowiązań wynikających z traktatu wersalskiego.

Procesy b. posłów sejmowych odbędą się dopiero po wyborach.—Aresztowania kandydatów do sejmiku za zbrodnie kryminalne.

Nasz warszawski korespondent telefonuje:

Według władomości ze sfery sądowych, śledztwo w sprawie b. posłów, osadzonych w więzieniu w Brześciu, posuwa się szybko naprzód.

Wszyscy b. posłowie są już zbadani przez p. sędziego śledczego Demarka. Z toku śledztwa powstała konieczność powołania świadków, zamieszkujących w różnych miejscowościach państwa.

Procesy b. posłów nie odbędą się przed wyborami, a to ze względu na konieczność uzupełnienia śledztwa oraz z uwagi na terminy, przewidziane przez obowiązującą procedurę karną.

Gdyby nawet śledztwo już było ukończzone, to samo zredagowanie aktu oskarżenia, termin śledczy, pozostawiony przez prawo oskarżonym dla przejrzania tego aktu, rozesłanie za wiadomości do świadków itp. nie pozwoliłoby na ogłoszenie terminu rozprawy przed wyborami.

Poznań, 29 października.

Z polecenia prokuratora przy sądzie okręgowym w Poznaniu aresztowany został w Lesznie Wawrzyniec Płoszajczak, b. poseł „Piasta” i obecny kandydat z listy „Centrolewu” na okręg „Poznań - powiat”.

Płoszajczak aresztowany został pod zarzutem zbrodni zniewolenia.

Aresztowanego odstawiono do więzienia w Poznaniu.

Na polecenie władz zawieszony został w pełnieniu swych obowiązków zastępca burmistrza w Kościecianie i kandydat z listy Stronnictwa Narodowego, Marcin Dunaj.

Dunaj oskarżony jest o zbrodnię oszustwa.

Poznań, 29 października.

Przed sądem okręgowym toczyła się rozprawa przeciwko lekarzowi d-rowskiemu Kulińskiemu z Wagrowca, czołowemu działaczowi N. P. R. prawnicy, a dawniej Stronnictwa Narodowego, o zbrodnię oszustwa, której dopuszczał się przy grze w karty oraz w inny sposób.

Dr. Kuliński skazany został na 1 rok więzienia.

Minister Prystor w Kole Lustracja Kas chorych w województwie łódzkim.

Wczoraj o godzinie 12 przybył do Koła p. minister Al. Prystor. Z Koła p. minister uda się do Turku, poczem przez wieś Lisków do Kalisza. Z Kalisza uda się p. min. w dniu jutrzejszym do powiatu wieluńskiego. Pobyt p. ministra Prystora związany jest z lustracją Kas chorych, zakładów należących do Kas chorych, oraz komunalnych i społecznych instytucji opieki społecznej. Panu ministrowi towarzyszy pan wojewoda łódzki Jaszczolt. Podczas obiadu zilustruje p. min. również zakłady P.U.P.P. oraz zakłady emigracyjne w powiecie wieluńskim.

Przeciw Baldwinowi występuje grupa posłów konserwatywnych.

Londyn, 29 października.

44 posłów konserwatywnych odbyło we wtorek naradę, w wyniku której wysłali do sekretarza partii deklarację, żądającą zmiany w kierownictwie partii. Deklaracja twierdzi, że partia konserwatywna pod kierownictwem Baldwinia nie będzie mogła pójść do nowych wyborów.

Przedstawiciele „Centrolewu” u głównego kom. wyborczego w sprawie unieważnienia list kandydatów

Nasz warszawski korespondent telefonuje:

Do generalnego komisarza wyborczego Giżyckiego zgłosili się wczoraj członkowie państwowej komisji wyborczej z ramienia stronnictwa „Centrolewu” Pużak, adw. Kryszka i adw. Urbanowicz, którzy interwenjowali w sprawie unieważnienia list kandydatów „Centrolewu” w szeregu okręgów, a szczególnie w Krakowie, gdzie na czele tej listy stał Ignacy Daszyński, oraz b. poseł Kwapiński.

Komisarz Giżycki oświadczył, że był już informowany o nieprawidłowościach w działaniu komisji i w każdym konkretnym wypadku niezwłocznie interwenjował. Zajął się również sprawą listy „Centrolewu” w powiecie krakowskim. Z innych źródeł komunikują nam, że komisja wyborcza Kraków—powiat zbiegnie się w najbliższy piątek celem powtórnego rozpatrzenia list kandydatów „Centrolewu”.

Anglia nie może złamać przyrzeczenia Oświadczenie prezydenta egzekutywy sjonistycznej dr. Weizmana.

Londyn, 29 października.
(Telegram własny).

Prezes organizacji sjonistycznej dr. Weizman udzielił wywiadu przedstawicielom prasy angielskiej. Oświadczył on, że Anglia i sprzymierzone z nią w czasie wojny narody zobowiązały się uroczyście oddać Palestynę na siedzibę narodową żydom i przyrzeczenia swego nie mogą złamać. Oczywiście na terenie Palestyny muszą być także strzeżone prawa arabsów, jednakże nie można wstrzymywać imigracji żydów do Palestyny, jak długo jest tam dla nich miejsce.

Londyn, 29 października.

W wygłoszonym wczoraj przemówieniu premier Mac Donald oświadczył, iż należy spróbować, postępując w duchu mandatu nad Palestyną i stosując się ściśle do jego litery, usunąć rozbieżności między wrogimi stronami przez złożenie pewnych deklaracji. Nic nie zaskoczyło bardziej ministerjum kolonii jak niezwykłe intencje, przypisywane temu ministerjum i całemu rządowi w związku z oświadczeniem rządowym o Palestynie.

Powódź na Górnym Śląsku.

Pola i drogi zalane.—Dalsza ewakuacja mieszkańców.—Przybór wody na górnej Wiśle.

Katowice, 29 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Z Rybnika donoszą, że w gminie Mościszewice zagrożonych jest z powodu wylewu potoku Szadkówka 15 domów. Właściciele tych domów przygotowali się do ewakuacji. W gminie Godów ten sam potok, Szadkówka, wylał na przestrzeni większej, 50 domów znajduje się pod wodą. Z części domów zdołano już ewakuować mieszkańców i ich dobytek. Droga powiatowa przechodząca przez gminę Godów zalana jest na przestrzeni 500 metrów. Woda dochodzi do wysokości pół metra, a miejscami do jednego metra. W gminie Kofkowice rzeka Piotrówka wylała na przestrzeni 250 metrów, przyczem 4 domy zalane są wodą.

W gminie Radlin wylała rzeka Szosznica. Zachodzi obawa uszkodzenia mostów na szosie Radlin Wodzisław, oraz podmycie toru kolejowego na tejże linii.

Katowice, 29 października.

Długotrwałe i silne deszcze w ostatnich kilku dniach spowodowały wylew Wisły i wszystkich jej dopływów.

Rzeka Biłka, której poziom podniósł się w ciągu ubiegłej nocy o 2 m., zalana wszystkie okoliczne tereny, przyczem woda ogarnęła dwa domostwa.

W pow. bielskim rzeka Słownica zalala 500 hektarów od Brynowa przez Ligotę aż ku granicy do Zabrzega. Szosa na przestrzeni 400 m. stoi pod wodą, która sięga poziomu 1 m. Szereg zabudowań okrajonych został przez wodę, tak

że ludność musiano ewakuować wraz z całym jej dobytkiem. Ewakuacja utrudniona jest przez zalanie szosy i wszystkich mniejszych dróg okolicznych.

W pow. pszczyńskim, pod Goczalkowicami, rzeka Nowy Brezui podniosła się o 3 m. 40 cm., dotychczas jeszcze płynnie w korycie. W razie jednak dalszego dopływu i tu grozi powódź.

W miejscowości Góra woda podniosła ruchomy most o 90 cm. w górę i wstępując z brzegów zalala szosę i pola na przestrzeni 300 m. Komunikacja przerwana.

W pow. bielskim poziom przekroczył 3 m. 80 cm. ponad zwykłą normę.

W Zabrzegu zanotowano wypadek utonięcia człowieka, który zginął podczas ratowania swego dobytku przy ewakuacji.

Katowice, 29 października.

Władze miejscowe prowadzą energiczną akcję celem uchłonięcia ludności i jej dobytku od groźnych skutków powodzi. Do akcji ratunkowej wciągnięto wszystkie oddziały straży ogniowej, policję, wojsko i mieszkańców zagrożonych terenów.

Według najnowszych, otrzymanych wiadomości, przybór trwa.

Wisła wzbiera...

Za 2 dni fala dojdzie do Warszawy

Z górnej Wisły sygnalizują gwałtowny przybór wody jako skutek niezwykle obfitych deszczów i śniegów, które spadły w górach i na terenach podgórskich.

Fala przyplwy dosięgła już korytarza Wisły pod Krakowem, gdzie w ciągu ostatnich trzech dni przybór przekroczył trzy metry.

Najsilniejszy przybór przypadł na 27—28 b. m., kiedy to w ciągu doby poziom wody pod Krakowem zwiększył się o 2 mtr. 12 cm.

W ciągu doby ubiegłej przybór znacznie osłabł i wyniósł 52 cm.

Fala przyplwy nadejdzie do Warszawy w ciągu dwu dni. Poziom obecny Wisły pod Warszawą wynosi 1.19 mtr., przybór za dobę ubiegła 2 cm.

Należy się spodziewać podwyższenia poziomu wody w Wiśle pod Warszawą nie więcej niż o 1.30 mtr., ponieważ jedynie górna Wisła daje znacznie większe masy wody, podczas gdy wszystkie dopływy w górze rzeki nie zwiększają poziomu, a nawet niektóre siabną.

Rocznica marszu na Rzym

obchodzona uroczystością przez faszystów.—Mussolini w roli międzynarodowego wodza faszystów.

Rzym, 29 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

W rocznicę marszu na Rzym wszędzie urządzone były pochody i manifestacje patriotyczne przy udziałzie wielkich tłumów ludności, wydających okrzyki na cześć Mussoliniego i ustroju faszystowskiego. Mussolini w otoczeniu przedstawicieli władz dokonał wczoraj inauguracji wielkiego garażu ministerstwa spraw wewnętrznych i zwiędził liczne prace archeologiczne w stolicy i oglądał cenne wykopaliska. Nad miastem krążyło 80 aeroplanów, wzbudzając powszechny entuzjazm. Wieczorem miasto było wspaniale iluminowane, a liczne orkiestry grały hymny patriotyczne.

Paryz, 29 października.

Polska Agencja Telegraficzna
Prasa wszystkich odcieni komentuje

obszernie ostatnie przemówienie Mussolini'ego. Za wyjątkiem paru dzienników o charakterze raczej informacyjnym niż politycznym, które ograniczyły się do skonstatowania faktu, że Mussolini oświadczył wyraźnie, iż Italia nie dąży do wojny i wojny nie chce, inne media upatrują w nowym wystąpieniu wodza faszystów

poważną groźbę dla pokoju.

Wystąpienie to — mówi August Gauvain w „Journal des Debats” — jest daleko gwałtowniejsze niż przemówienie wygłoszone w maju we Florencji i Medjolanie. Mussolini wyszedł tym razem z ogólników i zaznaczył wyraźnie swoje zamiary i rzucił groźby. Nigdy żaden szef państwa lub szef rządu, nawet Bismarck, a nawet Wilhelm II nie przemawiali w ten sposób.

Mussolini — oświadcza Pertinax w „Echo de Paris” — chciał jeszcze raz dać do zrozumienia Europie, że zamiary ogólnego rozbrojenia spełzną na niczym, jeżeli państwa europejskie nie uczynią zadość żądaniu Italii. Zachęcony przez powodzenie skrajnych elementów w Niemczech i Austrii uważa Mussolini, że silne słowa znakomicie przygotowują prąd do postanowień stanowczych. Oby polityka francuska odrzuciła nareszcie opaskę, którą ma na oczach i bacznie za czoła śledzić za utrzymaniem pokoju.

Niewiele pozostaje jej błędów do popełnienia.

Według „L'Homme Libre” przemówienie Mussolini'ego przynosi nowy dowód tego jak potrzebna jest federacja europejska.

Socjalistyczny „Populaire” widzi w nim zapowiedź

wzmoczenia się działalności dyplomatycznej faszystów.

Mussolini przybiera, według tego dziennika, postawę szefa ruchu faszystowskiego we wszystkich krajach, w których reakcja rozpoczęła ofensywę przeciwko demokracji i socjalizmowi. Oficjalnie występuje on poza granicami półwyspu włoskiego, gdzie dotąd okopał się i zapowiada chęć odegrania pierwszorzędnej roli na scenie europejskiej.

Przyjaźń turecko-węgierska.

Premjer Turcji w Budapeszcie.

Ankara, 29 października.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Na bankiecie, wydanym na cześć hr. Bethlena, premier Ismet Pasza wygłosił przemówienie, w którym powitał premiera węgierskiego, podkreślając wspólność ideałów narodów tureckiego i węgierskiego, złączonych węzłami uczucia i rasy. Nasze dwa kraje — zaznaczył Ismet Pasza — nie mogły nie znać się wzajemnie, gdyż w swej polityce, zmierzającej do konsolidacji pokoju i porozumienia, uzupełniały się znakomicie, a przez wzajemną ścisłą współpracę mogły stać się potężnym czynnikiem pokoju i spokoju. Mogę zapewnić, że przyjaźń turecko-węgierska zmierza w kierunku polityki równowagi zarówno w Europie, jak na Bałkanach i na Bliskim Wschodzie. Przyjaźń ta, odpowiadająca całkowicie wymaganiom rzeczywistości i potrzebom obu krajów, może jedynie wzmocnić się w przyszłości dla dobra sprawy, której służymy. Przyjaźń ta stanowi podstawę naszej wspólnej polityki, streszczającej się w hasło: „Pomyślny rozwój kraju dla dobra pokoju i pokój dla szczęścia naszego i ludzkości. Będziemy w dalszym ciągu z wielką lojalnością prowadzili tę politykę porozumienia.

Odpowiadając na powyższe przemówienie, premier Bethlen wspominał m. in. o memorandum Brianda, zaznaczając że Węgry wyraziły pragnienie, ażeby unja obieła również i Turcja. Charakteryzując z kolei postępy, zrealizowane

przez Turcję we wszystkich dziedzinach premier węgierski powiedział: przedstawię program pańskiego gabinetu, twierdził pan, iż Turcja jest mocno przywiązana do sprawy pokoju, i zamierza na drodze rozjemstwa szukać rozwiązania sporów międzynarodowych

Dźwiękowe

— Ostatnie 2 dni! —

Pocz. seansów o g. 4-ej popoł. ost. o g. 10.15, w sob. niedz. i święta o godz. 12 w poł. ost. o g. 10.15 w.—Wszelkie bilety bezpłatne i passe-partout na przeciąg całego wyświetlania tego obrazu nieważne za wyjątkiem biletów urzędowych wydanych przez Zrzesz. Teatrów Świetlnych.

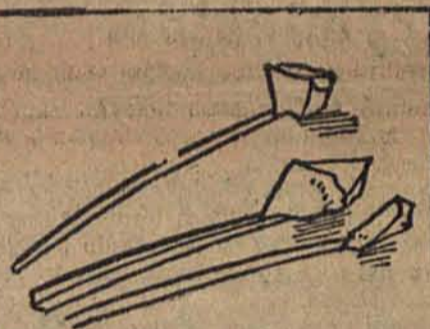
MAURICE CHEVALIER

PARADZIE MIŁOŚCI

Reżyserja Ernesta Lubitscha.

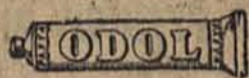
Film o niewyzerpanym źródle emocji, darzący miliony widzów we wszystkich większych stolicach niewymowną rozkoszą.

Ceny miejsc normalne Na porankach ceny niższe

Takie rysy
pojawiają się na zębach

o ile czyści je się gruboziarnistymi pastami. Dobrą pastę do zębów możecie przetrzeć między palcami, nie wyczuwając żadnych zgrubień. Pasta do zębów ODOL jest miękka

Działacz P.P.S.-lewicy z Łodzi

aresztowany na pograniczu sowieckim.

Wilno, 29 października.

Donoszą z pogranicza sowieckiego, że na odcinku Rubieżewicze aresztowany został przez polskie władze graniczne niejaki Brudzki, czynny działacz P. P. S.-lewicy z Łodzi.

Brudzkiego aresztowano w chwili, gdy usiłował nielegalnie przekroczyć granicę i zbiec do Rosji sowieckiej.

Aresztowanego odesłano pod eskortą do Łodzi.

— „Polska Zbrojna” donosi, że w dniach najbliższych ukaze się książka generała broni Lucjana Żeligowskiego p. t. „Wojna w 1920 r.”

DZIŚ
W
RADIO

Godz. 21.30
„Sygnał
z Marsa”

FRANCJA i NIEMCY IV.

Paryscy przyjaciele Berlina.

Francja spółczesna boi się zarówno niemieckiej dominacji politycznej, jak i gospodarczej, nie tylko dominacji, ale i inwazji.

Inwazja gospodarcza nie jest mniej groźna od inwazji militarnej. Odbywa się tylko spokojnie, bez rozlewu krwi, bez ryzyka, bez starć, ale jest trwała i długa.

To są rzeczy może przykre, gdyż z pewnością wolelibyśmy, aby było inaczej, aby nie rósł nam tak potężny sąsiad niemiecki. Mimo to jednak lepiej jest uświadomić sobie groźne niebezpieczeństwo, aniżeli przechodzić nad tem, co się dzieje, do porządku dziennego. Można zapomnieć o wspomnieniach wojennych, o klęsce i chwale, mogą wypowieć na piersiach wstążeczki orderów, mogą zardzewieć żelazne krzyże, ale maszyna w rozpedzie i huk pozosta nie na miejscu i banki, napeczeni kapitałami, szukać będą ujścia dla pieniądza.

Czy poważna polityka francuska, nie ta, która ujawnia się w paryskiej prasie, ale polityka odpowiedzialna za losy swego kraju, może o tem kiedykolwiek bądź zapomnieć?

Nie! I tutaj znajdujemy odpowiedź na ten wielki znak zapytania, jakim jest polityka p. Brianda. Pan - Europa Arystidesa Brianda — to nic innego, jak BŁOK ZE ZWYCIĘSKIMI NIEMCAMI

Francja ma do wyboru dwie drogi: albo sprzymierzyć się z wczorajszym wrogiem i u jego boku używać tych wszystkich korzyści, jakie dać może ta spółka, albo też narazić się na otwartą walkę z Niemcami, a wtedy ponieść ryzyko klęski. Pora na to, zdaniem Brianda, jest właśnie dziś, kiedy przyszły spólnik nie doszedł jeszcze do wysokiej potęgi. Briand zgadza się nawet po cichu oddać w tej Pan - Europie pierwsze skrzypce Niemcom i dzielić z nimi przewodnictwo, aniżeli dopuścić do tego, ażeby to przewodnictwo zdobyły sobie naturalna koleja rzeczy. Pewnych rzeczy Briand otwarcie nie chce mówić i otwarcie mówić o nich nie można. Plany i zamiary Brianda są schowane głą-

boko i można je raczej odgadnąć, sądząc z pewnych jego posunięć.

Czy jest to tylko polityka samego Brianda? Wydaje się raczej, że jest on tylko wyrazicielem podświadomych prądów, nurtujących całe społeczeństwo francuskie.

Napozór wydaje się to być może paradoksem, ale jednak powiemy, że dziś Francja jest nawskroś germanofilską.

Przecież Briand nie kazał publiczności francuskiej błędnym frenetycznym braw, kiedy na deskach sceny popularnego „Casino de Paris“ zjawiała się kilkanaście girls w kostjumach o niemieckich barwach narodowych — les femmes d'Allemagne! Przecież nikt nie każe towarzystwu popierania muzyki w prowincjonalnym mieście Nantes urządzać wieczoru wagnerowskiego z odczytem o niemieckiej twórczości muzycznej. W małej mieścinie rybackiej nad Atlantyką, niedaleko granicy hiszpańskiej, gdzie nie ma Niemca na lekarstwo, widzieliśmy w nędznej księgarni dumnie sterzący napis wystawowy:

— English books — Deutsche Bücher

W jednym z dzienników francuskich czytaliśmy ostatnio ciekawą statystykę. Okazuje się, że na stu studentów uczących się jakiegoś języka obcego 60 uczy się po angielsku, 10 po włosku, względnie po hiszpańsku, a 30 po niemiecku. Zdawałoby się, że ten stosunek odpowiada układowi życiowych warunków. Predominacja nacji anglosaskiej w życiu gospodarczym, fakt, że językiem angielskim mówi 150 milionów Amerykanów, że język angielski jest dziś językiem międzynarodowym w handlu, językiem morskim, częściowo używanym w polityce międzynarodowej, a nawet rugującym język francuski, jako język towarzyski, nie przemawia jednak widocznie do umysłowości Francuzów. Pismo, które zamieściło tę statystykę skarży się, że tak mało Francuzów uczy się po niemiecku i dowodzi, że język niemiecki jest Francuzom tak samo potrzebny, a może nawet bardziej, aniżeli język

angielski, że Francuzi powinni sięgnąć wzory do kultury niemieckiej, do techniki niemieckiej i do piśmiennictwa.

Na chybił-trafił przytoczyliśmy kilka przykładów owego filogermanizmu francuskiego. Przykładów takich mogliśmy dać nieliczoną ilość. Sentymentalny stosunek do Niemców ujawnia się zresztą w literaturze. Oto leży przed nami wydana przed kilku tygodniami książka.

Są to wspomnienia oficera francuskiego z czasów okupacji zagłębia Ruhr. Autor pisze głównie o swoim dziecku i o kontakcie dziecka, młodego Jacka, z jego niemieckimi kolegami. Najwyższe ideały braterstwa ludzkości przebiegają z tych kart, kreślonych ręką „okupanta“. Biję z nich miłość do rodu ludzkiego i głębokie poszanowanie niemieckich praw narodowych. Frontowy żołnierz, który przez ożtery lata patrzył w oczy niemieckiej śmierci, uważa sobie dziś za nielada rozkosz uściśnienie dłoni niemieckiego inwalidy, który jest agentem Hackenkreuzlerowców.

Powieść, o której piszemy, nie jest zjawiskiem odosobnionem. Byłoby raczej przedmiotem oddzielnej rozprawki zbadanie, jak głęboko w najnowszej literaturze francuskiej zapuścił korzenie prąd zmierzający do zniszczenia śladów wojny i do zbratania z wczorajszym wrogiem - Niemcami.

Naród mocny, naród zdrowy, naród widzący przed sobą swą jasną przyszłość, nie jest narodem szlachetnego przebaczenia i miłości bliźniego w stosunkach międzynarodowych.

Kiedy rewolucja francuska ogłosiła deklarację praw człowieka i obywatela, cóż zostało z tych wspaniałych rojeń o wolności w chwili, kiedy ponad trony Europy wznosił się Napoleon Wielki?

Narody młode jak i ludzie młodzi posiadają tyle zdrowego egoizmu, tyle pędu rozwojowego, tyle ukrytej energii, którą muszą ujawnić, że zasady filozoficzno-etyczne schodzą tam na plan drugi. Purytańska Anglja i takż Amery-

ka, czytająca co niedzielę biblię i wierząca głęboko, nie dopuszcza dalej etyki chrześcijańskiej, aż do progu wielkiego banku i wielkiej fabryki. Miodopływne słowa kaznodziejów w niczem nie mogą naruszyć biegu dobrych interesów!...

Zasady etyczne są bronią tych, którzy nie mają siły. Nikt skwapliwiej w stosunkach międzynarodowych nie podchwytuje zasad równości i sprawiedliwości, aniżeli małe państwa. Niemcy zdruzgotane w roku 1918 nagle przypomniały sobie o demokracji i uczepty się kurczowo całego wilsonowskiego arsenału. Te same Niemcy, kiedy zdawało im się, że zwycięstwo jest już bliskie i nieuniknione, głosiły najbardziej cyniczne zasady gwałtu i panowania nad światem.

Czy ów humanitaryzm francuski, owe serdeczne rozwarcie ramion, zwróconych ku Niemcom, nie jest dowodem słabości Francji?

Francja czuje podświadomie, że słabą na jej podstawy narodowe, że zmniejsza się nie tylko liczebność, ale i prężność psychiczna Francuzów.

Oto jest tłumaczenie, czemu p. Herwe czystej wody nacjonalista francuski zwraca się do Hitlera z propozycjami ugody, pisanej na polskiej skórze!

Oto są dla nas fakty, które muszą być brane pod uwagę, gdy w grę wchodzi zagadnienie pałace polityki międzynarodowej. Wobec faktów tych musi się ukształtować i nasza taktyka zagraniczna. Rozumiemy obawy i nadzieje Francji, ale wręcz oświadczyć musimy, że obaw tych nie można rozproszyć a nadziei nie można urzeczywistnić kosztem jednej piędzi ziemi polskiej, kosztem jednego grosza polskiego. Na przyjaźni z Niemcami Francja wyjdzie o wiele gorzej, aniżeli się spodziewa. Jeśli dla tej przyjaźni chce rezygnować z naturalnego sojuszu obronnego z Polską — trudno!... Polska da sobie rady.

Czesław Olszewski.

Malwersacje policji niemieckiej

Pieniądze przeznaczone na ściganie zbrodniarzy pozostały w kieszeniach urzędników.

BERLIN, 29 października. Władze prowadzą dochodzenie w sprawie oszukiwanych machinacji pieniężnych szefa policji kryminalnej w Pile radcy Philippgo.

Jak dotychczas, zdołano stwierdzić, Philipp nie podejmował stale większe sumy pieniędzy, przeznaczone na poszukiwanie przestępców, a następnie pieniądze te dzielił pomiędzy funkcjonariuszów. W ten sposób Philipp rozdał kilkaset tysięcy marek.

Pozatem do wiadomości prezydenta

provincji doszło, iż policja w Pile zajmuje się więcej wyludzaniem pieniędzy z kas państwowych, niż tropieniem zbrodniarzy.

Prawie wszystkie przestępstwa w okręgu Pily uchodziły bezkarnie, gdyż radca Philipp nie zajmował się nimi i każdorazowo musiano przystać urzędników z Berlina.

Aby powiększyć jeszcze bardziej swe dochody, Philipp pobierał łapówki za umarzanie spraw kryminalnych.

„Car Ferdynand” uszedł przed burzą gdyż schronił się w porcie greckim.

Konstantynopol, 29 października. Według nadeszłych tu wiadomości, królewski jacht „Car Ferdynand” nie odniósł podczas burzy żadnych uszkodzeń, gdyż zdołał się schronić na jednej z wysp greckich.

Po przejściu orkanu jacht ruszył wczoraj po południu w dalszą drogę kanałem korynckim.

Według doniesień z Sofji, socjaliści

rzędu odpowiedzi, czy jest rzeczą prawdopodobną, że również następca tronu wychowany będzie w wierze katolickiej.

Wybitni prawnicy twierdzą, iż następca tronu powinien być bezwzględnie ochrzczony według obrządku prawosławnego.

Interpelacja zapytuje dalej, czy małżeństwo króla Borysa nie spowoduje zmiany kursu bułgarskiej polityki zagranicznej.

W Brazylii — spokój.

20 wyższych urzędników usiłowało zbiec na statku angielskim.

Londyn, 29 października. (Telegram własny).

W dniu wczorajszym został zatrzymany w porcie Rio de Janeiro statek angielski „Almanzora“, w chwili gdy usiłował odjechać. Na pokładzie statku znalezione 20 uciekinierów politycznych, przeważnie wyższych dostojników upadłego rządu związkowego. Między nimi znajdował się b. wiceprezydent Vianna.

Wszystkich uciekinierów aresztowano w Rio de Janeiro zapanował już kompletny spokój. Banki i sklepy zostały otwarte.

Wódz powstańców wojsk południowych Vargas został przez wszystkie wojska obwołany tymczasowym prezydentem Brazylii. Prezydent Vargas przygotował się do tryumfalnego wjazdu do stolicy, na czele zwycięskiej armii.

Podcięte słupy telegraficzne na rozkaz kierownika szkoły.

Lwów, 29 października. Śledztwo prowadzone w sprawie podcięcia 7 słupów telegraficznych na gościńcu między miejscowościami Poczaki i Biały Kamień w pow. złoczowski, doprowadziło do ujęcia 3 sprawców tego czynu.

Moralnym sprawcą tej zbrodni był kierownik szkoły Iwan Martynowicz, który namówił aresztowanych do tego karygodnego czynu.

Martynowicza aresztowano

Wyjazd prezesa Banku francuskiego do Londynu.

Paryż, 29 października. (Telegram własny).

Prezes banku francuskiego Moret udał się do Londynu, gdzie odwiedził prezesa banku angielskiego. W dniu dzisiejszym Moret będzie konferował z Owen Youngiem. W przyszłym tygodniu prezydent Moret ma zamiar odwiedzić prezydenta banku niemieckiego dr. Luthera.

Z Warszawy donoszą: Nocy ubiegłej aresztowany został w Opatowie wojew. kieleckiego były poseł Andrzej Duro, należący do Czerwonego Chłopskiego.

Gwiaździsta Eskadra

najnowszy magnes „Luny”.

O nowych konstrukcjach samochodów

Wrażenia z ostatniego paryskiego salonu samochodowego.

W lokalu Automobilklubu Łódzkiego wygłosił p. inż. Nissenhaus odczyt, będący sprawozdaniem z ostatniego paryskiego Salonu Samochodowego. W krótkich lecz treściwych słowach wyraził prelegent wrażenia odniesione z wystawy, która była niejako wielką manifestacją międzynarodową przemysłu samochodowego.

Szerokie ramy „Grand Palais” z trzema dniami pomieściły liczne eksponaty wszystkich niemal marek świata. Można więc było drogą wzajemnego porównania z łatwością wyczuć istniejące kierunki konstrukcyjne.

A więc przede wszystkim daje się zauważyć trwająca od kilku lat a obecnie specjalnie zaakcentowana, **tendencja do obniżenia ramy**. Środek ciężkości zostaje w ten sposób osadzony możliwie nisko, co w dużym stopniu zwiększa tak ważny czynnik bezpieczeństwa, jakim jest **stabilizacja wozu**. Poza to na usztywnienie ramy wpływa wysoki profil podłużnic, znacznie wydłużonych przez co i klasyczne resory półeliptyczne odbijają coraz bardziej od swego dotychczasowego kształtu, dostosowując swą wyprostowaną formę do profilu podwozia.

W samochodach o napędzie na przednie koła, które zatem nie posiadają tylnego mostu, karoserja może być korzystnie obniżona bez uszczerbku na jej komforcie wewnętrznym, który swoje maksimum osiąga w samochodzie amerykańskim Auburn-Cord. Mniej efektowna i kosztowna była francuska Tracta, u której jednak napęd na przednie koła wzbudzał ogólny zachwyt.

Na rozwój napędu przedniego wpływały hamująco względy konstrukcyjne, ale wobec przewagi, jaką ma trakcja nad propulsją, zastosowanie takiego napędu przez wszystkich konstruktorów jest kwestją jedynie czasu.

Rzucająca się w oczy przewaga ilościowa silnika ośmiocylindrowego jedno-szczegowego ma swoje uzasadnienie. Już sama jego wysmukłość idealnie harmonizuje z wydłużoną formą podwozia; cóż dopiero mówić o jego regularności cyklicznej i płynącej stąd elastyczności.

Dynamiczne zrównoważenie wału korbowego takiego silnika natrafia na poważne trudności, gdyż przy znacznej jego długości i wielkiej szybkości obro-

towej powstają skomplikowane drgania i wibracje, stanowiące przedmiot żmudnych i zawitych badań teoretycznych i laboratoryjnych.

Badania te doprowadziły do stosowania grubych i drażonych wałów korbowych, opartych na 5 lub 9 łożyskach, co je wydatnie usztywnia oraz amortyzatorów drgań (dampers).

Przechodząc do skrzynki biegów, za znaczny wypada, że cała inwencja konstruktorów dąży w kierunku ustalenia takiego profilu zębów, któreby jej zapewniły **możliwie ciche działanie**. Znamiennym jest powrót czterech biegów, z których niekiedy dwa są ciche przy nadmultiplikacji (sucmultiplication) złączenia bezpośredniego (Graham).

Ciekawą również konstrukcję wykazują skrzynki Synebro - Hesh (cadillac, Lassalle), które częściowo ułatwiają proces przełączania biegów. Czynność ta zupełnie uproszczona została w samo-

chodzie Voisin, gdzie wszystkie biegi są w stałym zazębieniu. Za naciśnięciem guziczka elektryczne sprzęgiełko włącza pierwszy bieg, drugi guziczek wyłącza pierwszy bieg, włączając równocześnie drugi i t. d. Idealnie prostą obsługę okupiono tu znaczną komplikacją konstrukcji, czyniąc ją całkowicie zależną od instalacji elektrycznej, która nieważnie nieraz kaprysuje...

Na zakończenie ciekawego odczytu p. inż. Nissenhaus opisał swój wynalazek zastrzeżony patentem w Międzynarodowym Biurze Wynalazców w Brukseli, którego model wystawiony został w salonie paryskim. Wynalazek ten może mieć bardzo ważne znaczenie użytkowe w związku z wzrastającym ciągle ruchem samochodowym w wielkich miastach.

Wynalazek był tematem ożywionej dyskusji, która się przeciągnęła do godz. 12-ej.

Zastrzelił przyjaciela swego wroga. Właściciel domu skazany na 4 lata więzienia.

W domu przy ul. Szopena Nr. 18 w Łodzi dokonane zostało morderstwo. W kamienicy tej mieszkał już od paru lat Stanisław Miterko. Niedawno oddał on jeden pokój swego mieszkania Adamowi Nawrockiemu, z którym od pewnego czasu utrzymywał przyjacielskie stosunki.

Sublokator ten począł Miterce tłumaczyć, iż płaci właścicielowi domu, Franciszce Nikodemiakowej, wygórowane komorne. Miterko, pod jego wpływem, począł gorąco występować przeciwko właścicielowi domu i jej zięciowi, Edmundowi Malinowskiemu.

Rozpoczęły się kłótnie, a nawet i bójki.

W rezultacie Nawrocki i Miterko wystąpili przeciwko Nikodemiakowej i Malinowskiemu na drogę sądową. Ci ostatni odwzajemnili im się również skargami sądowymi.

W ten sposób w sądzie w krótkich odstępach czasu odbyło się kilka spraw karnych i cywilnych, przez obie strony wytoczonych.

Przed paru miesiącami w sądzie grodzkim odbył się ostatni z całej serii

procesów. Nawrocki oskarżył Malinowskiego o pobicie. Malinowski został jednak niewinny.

Po rozprawie M. począł się odgrażać swemu przeciwnikowi za to, że go **bezpodstawnie oskarżył**.

Nawrocki, obawiając się z jego strony zemsty, przez cały tydzień mieszkał u pewnego kolegi i ani razu nie pokazał się w domu.

W siedem dni po sprawie wreszcie wrócił do swego mieszkania w towarzystwie znajomych, Wacława Ochockiego, Józefa Justyńskiego i Józefa Tobiańskiego. Młodzieńcy przynieśli ze sobą wódkę i urządzili sobie libację.

Malinowski w tym czasie znajdował się w mieszkaniu jednego z lokatorów domu. Kozy. Gdy mu powiedziano, iż Nawrocki pije z kolegami, obawiał się wrócić do domu.

Upłynęło kilka godzin. Malinowski wreszcie opuścił mieszkanie Kozy. Gdy przechodził przez podwórze, ujrzał go przez otwarte okno uczestnicy libacji. Wyszli oni na kurytarz.

W chwili później rozległ się **wystrzał rewolwerowy**.

To strzelił Malinowski w kierunku swoich przeciwników. Kula trafiła w Tobiańskiego, który zatoczył się i padł na ziemię przed drzwiami mieszkania Miterki.

Zaalarmowano pogotowie. Lekarz zdołał tylko stwierdzić zgon. Morderca zabrał się do pójścia.

W dniu wczorajszym Malinowski stanął przed sądem okręgowym, który tę sprawę rozważał pod przewodnictwem wiceprezesa sądu Illnicza, w asyście sędziów Maurera i Halickiego.

Oskarżał prokurator Kowalski. Malinowski twierdził na sprawie, że **że działał w obronie własnej**.

ponieważ Nawrocki i jego przyjaciele chcieli go zabić.

Zeznania świadków brzmiały na jego niekorzyść. Stwierdzili oni, iż Nawrocki, Tobiański i pozostali młodzi mężczyźni nie mieli przy sobie żadnej broni i Malinowski nie miał żadnej potrzeby użycia broni.

Sąd wywiódł wypok, mocą którego Malinowski został skazany na 4 lata ciężkiego więzienia.

Sport.

Ł. K. S. — Gedanja mecz piłkarski.

Dowiadujemy się, że Ł.K.S. doszedł do porozumienia z Gedanią w Gdańsku, co do rozegrania zawodów w piłkę nożną. Zawody, które zapowiadają się ciekawie ze względu na dobrą formę Gedanii, odbędą się w listopadzie, ewentualnie na początku grudnia.

Jubileusz Cylla.

W roku bieżącym mija 15 lat czynnej gry W. Cylla w piłkę nożną. Jest to jedyny gracz na terenie Łodzi, mogący się poczczycić takim długoletnim rekordem. To też Ł.K.S. nosi się z myślą uroczystego uczczenia 15-letniego jubileuszu swego świetnego piłkarza.

Dalsze wyniki

korespondencyjnego strzelania.

W korespondencyjnych zawodach w strzelaniu Związku Strzeleckiego, odbywających się we wszystkich oddziałach całej Polski, w powiecie łódzkim uzyskano następujące wyniki: zespołowo— 1) Chojny — 674 pkt. na 900 możliwych, 2) Tuszyn — 667 pkt., 3) Zgierz—445 p. Indywidualnie: 1) Pięt Fr. (Chojny)— 245 pkt. na 300 możliwych, 2) Józwiak W. (Zgierz) — 231 pkt., 3) Łabudzki Stef. (Aleksandrów) — 229 pkt. Strzelanie odbyło się z odległości 50-ciu metrów.

Turyści—W. K. S.

grają w niedzielę.

W niedzielę odbędzie się następny mecz w grach o mistrzostwo m. Łodzi: Turyści — W.K.S. Spotkanie to będzie tem ciekawsze, że obie drużyny odniosły zwycięstwa w spotkaniach z drużynami ligowymi ubiegłej niedzieli.

Walasiewiczówna

zdobyła największą ilość zwycięstw

W spotkaniach międzynarodowych polska lekkoatletyczna reprezentacja kobieca walczyła osiem razy, przyczem w kraju pięć razy. Największą ilość zwycięstw zdobyła Walasiewiczówna — bo aż 13. Po niej następuje Konopacka z 9-ma zwycięstwami. Dalej: Schabińska I, i Krajewska po 3, Kilosówna, Lonka, Jasna po 2, Freiwaldówna, Manteufflowna, Breuerówna, Lanżanka, Janowska i Orłowska — po 1.

Gry sportowe

o mistrzostwo Polski.

W dalszym ciągu gier o mistrzostwo Polski spotkają się w nadchodzącą niedzielę w koszykówce męskiej Cracovia—A.Z.S., Poznań. Ł.K.S. spotka się w bleżącą niedzielę w koszykówce żeńskiej z Cracovią w Łodzi, zaś w przyszłym tygodniu rozegra również w Łodzi rewanżowy mecz z AZS-em warsz. w harenę (9 listopada b. r.).

Pabjanickie kluby

na rzecz odbudowy „Trybuny Czarnych”.

Na wtorkowym posiedzeniu przedstawicieli klubów: Burza, Kuschender, Makabi, TUR i Sztern, które było poświęcone omówieniu bliższych szczegółów zawodów na „pomnik niepodległości”, o czym donieśliśmy już, przedstawiciel Z. K.G.S. Makabi, Pabjanice, w osobie p. Joskowicza, zaprojektował zorganizowanie zawodów rewanżowych KS Burza I — Reprezentacja C-klasowych klubów, dochód z której to imprezy przeznaczony zostanie na odbudowę trybuny najstarszego klubu piłkarskiego w Polsce „Czarni”, Lwów.

Myśl ta została chętnie przyjęta przez obecnych przedstawicieli wyżej wymienionych klubów, tak że spodziewać się należy, iż już w najbliższym czasie zawody na ten cel zostaną zorganizowane.

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi

„SPLENDID”

Dzisiaj i dni następnych!

Pierwszy polski 100 proc. film dźwiękowy, mówiony i śpiewany.—Wytwórni „As-Film”.

„Niebezpieczny Romans”

Wolna przeróbka z powieści A. STRUGA „Fortuna kasiera Spiewankiewicza”. — Scenariusz: Anatol Stern. — Reżyser: Michał Waszyński. — Kierownik produkcji: Józef Rosen. — Kierownik muzyczny: Adam Szpak. — Zdjęcia: Jan Thever. — Dekoracje: arch. Stefan Norris. — Kierownik literacki: Karol Husarski. — Teksty dialogów i piosenek: Konrad Iom. — Reżyser: Bogusław Samborski, Betty Amann, Zula Pogorzelska, Eugeniusz Bodo. — Obsada: Bogusław Samborski, Betty Amann, Zula Pogorzelska, Eugeniusz Bodo, H. Stępkowska, Paweł Owerlo, S. Szwarc, L. Kraszewski, L. Owron, L. Recheński, O. Kaczanowski, 6-cio letni Józio Orski i inni.

Piosenki chóralne w wykonaniu Chóru Dana. — Ilustracja muzyczna w wykonaniu orkiestry Filharmonii Warszawskiej. — Orkiestra jazzbandowa Henryka Golda. — Początek seansów o godz. 6, 8 i 10-ej wiecz. — Passe-partout i bilety ulgowe bezwzględnie nieważne.

Październik
30
CZWARTEK

Dziś Germana
Jutro Szymonajusza

Wschód słońca	6.26
Zachód słońca	16.14
Wschód księżyca	14.49
Zachód księżyca	23.38
Długość dnia	9.38
Ubyło dnia	7.20

Przed wyborami. W sobotę i niedzielę odbędą się kilkanaście wieców.

God hasłem zmiany ustroju państwa.

W dniu 27 b. m. odbyło się w lokalu stowarzyszenia urzędników skarbowych przy ul. Moniuszki nr. 4 zebranie organizacyjne komitetu wyborczego BBWR, przy udziale 120 osób, reprezentujących 97 organizacji społecznych, zawodowych i politycznych. Na zebraniu obecny był

czołowy kandydat listy BBWR w Łodzi p. sędzia Jan Piłsudski, brat Marszałka.

W imieniu rady grodzkiej BBWR, zebranie zajął p. prezes Stanisław Najder, który zaznaczył, iż celem zebrania jest ostateczne zmontowanie wyborczego aparatu organizacyjnego.

Jeśli Marszałek Piłsudski — oświadczył mówca — w ostatnim swoim wywiadzie prasowym podkreślił, iż obecne wybory muszą być wygrane, to naszym celem winien być najwyższy wysiłek, aby ta zapowiedź stała się faktem dokonany.

W dalszym ciągu p. prezes Najder udzielił głosu kierownikowi okręgowego biura wyborczego p. Zenonowi Chmielnickiemu, który wyjaśnił zebrany techniczną stronę wyborów. P. Chmielnicki dokładnie omówił listę zgłoszonych kandydatów, oraz oświecił zasady porozumienia się między organizacjami wchodzącymi w skład komitetu.

Na wniosek p. prezesa Naidera powołano przez aklamacje

stałe prezydium komitetu w osobach: przewodniczący: dr. Bolesław Fichra, I wice-przewodniczący: p. Józef Dziemarski, II wice-przewodniczący: dr. Karolina Skalska, III wice-przewodniczący: Feliks Płoński, IV wice-przewodniczący: inż. Leon Lubotynowicz, V wice-przewodniczący: Karól Algajer.

Na skarbnika powołano p. dr. Władysława Gordowskiego, sekretarzem został p. Karol Pietrasiak. Jako członkowie prezydium zostali wybrani dyr. Kazimierz Marczyński, mec. Stanisław Pawłowski, prof. Ludwik Waszkiewicz, dyr. Seweryn Stanisław, dyr. Józef Wolczyński, Stanisław Kopeczński, Stanisław Jakubowski i Henryk Pawłowicz, poatem powołano do życia komisję propagandową i finansową.

Bardzo ciekawe przemówienie wygłosił p. Franciszek Lipiński Mówca zaznaczył, iż obecne wybory posiadają zgoła inny charakter, aniżeli wszelkie dotychczasowe. Wola naszego zwycięstwa musi być żelazna i niezłomna, idziemy bowiem do wyborów pełni treści ideowej.

Chodzi nam o zmianę form państwowych Polski, o zmianę konstytucji, o sięgnięcie w głąb społeczeństwa i wydobycie z niego najwyższych wartości twórczych.

Jaka jest obecna sytuacja wyborcza?

— Charakteryzuje ją przede wszystkim brak środków materialnych, wśród wszystkich ugrupowań przystępujących

owaniem przemówieniu uwypuklił, dlatego idziemy do wyborów pod jednym jedynym hasłem zmiany konstytucji.

Dotychczasowa konstytucja nie zdała egzaminu życia. Nasz aparat państwowy nie działa tak sprawnie i energicznie jak tego interes państwa zawsze wymaga. Na wschodzie i zachodzie nasi sąsiedzi podmurują podwaliny swej państwowości, wzmacniając się na siłach.

Przez los do bogactwa!

Gł. wygr. 1,000,000. — zł.
lub 400,000. — "
" 300,000. — "
" 200,000. — "
" 100,000. — "

stanie się Twoją własnością, jeśli nabędziesz los słynnej kolektury

S. JATKA

Piotrkowska 22 Piotrkowska 66
Pabjanice, Pl. Dąbr. 3

Spis poborowych rocznika 1910.

Dziś, w czwartek, dnia 30 października 1930 r. do spisu poborowych w lokalu Biura policyjno - wojskowego (ul. Piotrkowska 212) w godzinach od 8-ej do 15-ej (w soboty od 8-ej do 13.30), winni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1910 r. zamieszkali na terenie 7-go komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: H, Ch, I, J, K, i zamieszkali na terenie 13 komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter H, Ch, I, J, K, L, Ł.

Wyjeżdżają do Rosji

celem zawarcia transakcji manufakturowej.

Od szeregu dni odbywały się pertraktacje pomiędzy sowiecką misją handlową a kilku przemysłowcami łódzkimi w sprawie zawarcia transakcji manufakturowej na półtrzecia miliona dolarów.

Pertraktacje te szły bardzo opornie, gdyż misja sowiecka domagała się kredytu wekslowego 12-miesięcznego, na co kupcy łódzcy nie chcieli się zgodzić.

Onegdaj — jak donosi jedna z agencji reporterskich — misja sowiecka zaproponowała, by celem prowadzenia dalszych pertraktacji, wyjechała delegacja przemysłowców łódzkich do Moskwy.

Przemysłowcy propozycję tę przyjęli i w najbliższych dniach czterech przemysłowców łódzkich ma wyjechać do Rosji sowieckiej, celem zakończenia prowadzonych pertraktacji. (b).

Poczta w święta.

W sobotę listy nie będą roznoszone

W związku z przypadającym na dzień 1 p. m. świętem Wszystkich Świętych — poczta czynna będzie w ten sposób, iż w dniu 1 listopada, t. j. w sobotę, czynny będzie tylko główny urząd pocztowy, przy ul. Przejazd Nr. 38, jedynie w dziale sprzedaży znaczków i przyjmowaniu listów poleconych, w godzinach od 9-ej do 11-ej rano, zaś w niedzielę, 2 listopada czynny będzie również tylko główny urząd pocztowy przy ul. Przejazd, dla wszystkich działów służby pocztowej, w godzinach od 9-ej do 11-ej rano.

Oddziały pocztowe na terenie Łodzi ani w sobotę i p. m., ani w niedzielę, czynne nie będą. Rozniesienie przesyłek pocztowych nastąpi w niedzielę, przy czym w dniu tym poczta doreczana będzie jeden raz. (a).

Niezwykła śmierć malarza.

Wyrzucił przez okno meble i następnie wyskoczył sam z II-go piętra na bruk.

Wczoraj o godzinie trzeciej po południu zawiadomiono policję o niezwykłej śmierci 60-letniego malarza pokojowego Gustawa Elsnera, zamieszkałego przy ulicy Gdańskiej 105.

Elsner owdowiał już przed kilkunastu laty. Miał on dorosłe dzieci, które już dawno od niego się wyprowadziły, a ponieważ nie nosił samotności, więc postanowił po raz drugi wstąpić w związek małżeński.

Wybór jego padł na dość jeszcze młodą niewiastę.

Przed sześciu tygodniami wziął z nią ślub.

Elsner był pijakiem i nawet w pierwszych dniach po ślubie znaczną część dnia spędzał w knajpach. Gdy wracał do domu pod gazem

bił swą połowicę bez żadnego powodu. Nieszczęsna niewiasta groziła mu za każdym razem, że od niego ucieknie, lecz małżonek po awanturach stałe przyrzekał, że już jej nigdy nie tknie palcem, więc nie decydowała się go opuścić.

Wczoraj po południu Elsner zjawił się w domu bardziej pijany,

do wyborów. Przyznaje otwarcie, że i my idziemy w bój wyborczy uzbrojeni przedewszystkiem w pracę i wiarę.

Tem większe to nakłada obowiązki na każdego dobrze myślącego polaka. Propaganda nasza iść musi od organizacji do organizacji, od człowieka do człowieka. Mrówczą pracą, codziennym niestrudzoną wysiłkiem zdobyć musimy

maksymalną ilość mandatów z naszych okręgów wyborczych w Polsce.

Nigdy nie sięgaliśmy do demagogii i na dal z niej rezygnujemy. Idziemy do walki wyborczej z prawdą i misją, a nie z kłamstwem i tumanieniem wyborczem.

Następnie zabrał głos p. sędzia Jan Piłsudski, który w znakomicie skonstru-

Wobec ukazania się w sprzedaży licznych fałszyfków, uprzejmie prosimy Szanownych Konsumentów o zwrócenie uwagi na umieszczoną na każdym wyrobie firmę naszą.

Przemysł Mydlarski i Perfumeryjny

Fryderyk Puls, Spółka Akcyjna, Warszawa, ul. Wierzbowa 11.

Plakaty wyborcze. W dniu wczorajszym na murach domów Łodzi ukazała się wielka ilość plakatów wyborczych wszystkich stronnictw, tworząc barwną ilustrację przedwyborczą. Plakaty i afisze wzywają wszystkie bez wyjątku komitety wyborcze, z zawiadomieniem o wiecach wyborczych, które odbędą się w nadchodzącą sobotę i niedzielę oraz wezwania do ogółu obywateli.

Ponieważ okręgowa komisja wyborcza ustaliła już numery porządkowe list w Łodzi, wszystkie afisze unstrzone są wielkimi cyframi, oznaczającymi numery list.

ZAŻALENIA — PO WYBORACH. Prace okręgowej komisji wyborczej nad zatwierdzeniem list kandydatów na posłów zostały definitywnie zakończone. Obecnie już spisane zostały i podpisane przez członków komisji protokoły z posiedzeń komisji, wobec czego jakiegokolwiek zmiany już sa niemożliwe. Z tego też względu okręgowe komisje przestały w dniu wczorajszym do pełnomocników wszystkich list urzędowe zawiadomienia o decyzji co do ich zatwierdzenia, względnie unieważnienia.

W myśl przepisów ordynacji wyborczej, jakiegokolwiek zażalenia mogą być teraz wnoszone dopiero po upływie 14 dni od chwili wyborów a więc w dniu 30 listopada b. r.

Zrzucił z siebie palto i natychmiast zaczął znęcać się nad małżonką.

Niewiasta, widząc, iż mąż jej zupełnie nie zdaje sobie sprawy ze swych czynów, uciekła z mieszkania.

Elsner pozostał sam.

Stanął na parapecie okiennym i zaczął wyrzucać na ulicę rozmaite przedmioty, które mu wpadły pod rękę. Jakiś przechodzień, trafiony garnkiem w głowę, wszczął alarm. Gdy zebrała się grupka ludzi, która zaczęła wznosić okrzyki pod adresem stojącego na oknie malarza, ten odpowiedział im jakimś przekleństwem i nagle stracił równowagę.

Elsner runął z wysokości drugiego piętra na bruk uliczny, rozbijając sobie czaszkę.

Gdy przybyło pogotowie, był on już martwy.

Zgon nastąpił skutkiem wewnętrznego wylewu krwi w mózgu.

Zwłoki Elsnera zabezpieczono na miejscu do zejścia władz. Do domu przy ulicy Gdańskiej 105 zjechały władze policyjne, celem dokładnego ustalenia okoliczności śmierci malarza. (dg)

W trosce o własny byt.

Zapewnili sobie emeryturę zapominając o głoszonych zasadach sprawiedliwości i równości społecznej. Na marginesie samorządowego statutu emerytalnego.

Jak już donosiliśmy, na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej w Łodzi uchwalono statut emerytalny dla pracowników miejskich. Podobne statuty istnieją we wszystkich samorządach i określają w szeregu paragrafów prawa pracowników do emerytury i wysokość jej po przesłużeniu pewnej ilości lat.

Statut łódzki różni się jednak zasadniczo od wszelkich innych, obowiązujących w poszczególnych miastach, układany był przytem w sposób tak tendencyjny, że nie można pominąć tego milczeniem.

Kadencja naszego samorządu kończy się już za miesiąc. Nie wiadomo, czy zostanie ona przedłużona, czy też wcześniej jeszcze mianowany będzie komisarz rządowy, który czuwać będzie nad nowymi wyborami w naszym mieście. Prawdopodobniejsze jest to ostatnie i z tem też liczą się wszyscy, nie wyłączając członków magistratu. W tych warunkach zrównanie członków magistratu z pracownikami miejskimi pod względem praw emerytalnych, jak to przewidują nowe przepisy, nabiera swoistego charakteru.

Paragraf pierwszy statutu przewiduje, że za pracownika miejskiego należy uważać nie tylko urzędnika i niższego funkcjonariusza, lecz również **płatnego członka magistratu**

t. zn. prezydenta, wiceprezydenta i ławników. Z tego też tytułu przysługiwać im ma, podobnie jak i innym pracownikom miejskim, emerytura po pewnej ilości lat, przepracowanych w samorządzie.

Paragraf drugi opiewa: „Prawo do uposażenia emerytalnego nabyma pracownik miejski po dziesięcioletniej pracy, o ile przechodzi w stan spoczynku lub zostaje z pracy zwolniony“.

Normalna kadencja magistratu trwa **trzy lata.**

Członkowie zarządu miasta musieliby więc conajmniej przez cztery kadencje piastować swe mandaty, by otrzymać prawo do emerytury. Jest to jednak rzecz niepewna. Dotychczasowa historia samorządu miejskiego uczy nas, że niemal każde wybory przynoszą zmiany w składzie rady miejskiej, a tem samem w obsadzie naczelnich stanowisk w magistracie. Rozwiązano więc tę sprawę w sposób bardzo prosty.

Mianowicie, w paragrafie 9 statutu zaznaczono, że do wysługi emerytalnej zalicza się również czas czynnej służby w wojsku polskim, oraz **czas pracy społeczno-politycznej.**

By nie było żadnej wątpliwości co do tego ostatniego punktu, w paragrafie 13 wyjaśniono, że za pracę społeczno-polityczną uznaje się pracę tych ludzi, którzy działali czynnie w organizacjach zawodowych lub politycznych, mających za zadanie walkę z rządami zaborczymi, lub też, którzy z pracy społeczno-politycznej mieli wyłączone źródło swego utrzymania.

Te paragrafy są jasne i nie budzą żadnej wątpliwości. Obecny samorząd jest socjalistyczny. Na czele zarządu miejskiego stoją członkowie stronnictwa, które przed wojną miały w swym programie walkę z rządami zaborczymi. A tem samem członkowie magistratu, po uchwaleniu tego statutu mogą się nie obawiać końca kadencji czy wcześniejszego rozwiązania władz miejskich. Ich praca polityczno-niepodległościowa zostanie zaliczona do wysługi lat i będą oni otrzymywali bardzo okazałą emeryturę, wynoszącą conajmniej (w zależności od lat pracy) 40 proc. pensji pobieranej obecnie wraz ze wszystkimi dodatkami służbowymi (paragraf 7). Obecny zarząd miejski zabezpieczył sobie **byt.**

Wprawdzie, statut nie był uchwalony przez samych członków magistratu, ale, co należy podkreślić, przez nich re-

dagowany. A rada miejska, która w swej większości składa się z członków tego samego stronnictwa, statut w tej redakcji uchwaliła.

Nie zamierzamy bynajmniej kwestionować zdolności lub kwalifikacji poszczególnych członków magistratu. Chcemy tylko zaznaczyć, że **gdyby ci członkowie magistratu, nawet posiadając kwalifikacje, wstąpili do służby samorządowej, musieliby rozpoczynać swą pracę niemal od najniższego szczebla służbowego.** Do czasu, póki zdołaliby osiągnąć wysoki stopień służbowy i związaną z niem wysoką pensję musieliby (powtarzamy w razie posiadania poważnych kwalifikacji) przepracować w samorządzie **conajmniej lat 15—20.**

Tymczasem, zawdzięczając przypadkowej większości przy wyborach zajęli oni wysokie stanowiska miejskie. Czyż jest to dostatecznym dowodem, by po trzech latach swej pracy, której nie chcemy na tem miejscu poddać krytyce, utrzymywali oni emeryturę w takiej wysokości, jaką w **rzadkich wypadkach osiągną nieliczni urzędnicy stali, fachowcy, którzy poświęcają się prac samorządowej już od szeregu lat?**

Istnieje wielu ludzi, którzy całe swe życie poświęcają pracy społecznej w instytucjach i związkach zawodowych. Nie czynią tego bynajmniej dla kariery

finansowej — wiadoma jest rzeczą, że taka praca nie tylko ich nie bogaci, ale najczęściej wręcz rujnuje. Moglibyśmy wymienić wiele nazwisk, nawet z pośród towarzyszy obecnych członków zarządu miejskiego, którzy całe swe życie oddali pracy ideowej w organizacjach społecznych. Czy sprawiedliwie jest, że ci, którzy otrzymali już wysokie stanowisko wraz z wysokimi pensjami i zaszczytami obecnie nobierają będą nagrodę za pracę społeczną również wysokie emerytury przez szereg lat, a inni, którzy nadal ofiarnie pracują w organizacjach — nie otrzymują nic zgoła, conajmniej mandat radziecki, nie dający dochodów, a zabierający czas?

Należy wszak mierzyć zasługi jedną miarką, według wszelkich zasad sprawiedliwości i równości!

Zaliczenie członków magistratu pod względem praw emerytalnych do kategorii pracowników miejskich i przyzna im im nadto szeregu przywilejów, jest krzywdzącą niesprawiedliwością w stosunku do tych cichych pracowników społecznych, a nadto do licznych rzesz pracowników miejskich, pracujących od wielu lat w samorządzie i posiadających częstokroć wyższe kwalifikacje zarówno społeczne, jak i fachowe.

Do charakterystycznych szczegółów tej sprawy jeszcze powrócimy. (K).

Strzelając na wiwat, zabili chłopca. Przypadkowi zabójcy skazani na więzienie.

O godzinie 11 rano przechodnie usi- szeli przed domem przy ul. Marysińskiej Nr. 59

kilka wystrzałów rewolwerowych.

Jedna z kul zraniła w głowę przechodzącego ulicą 7-letniego Staśka Nowickiego, syna zamieszkałego w pobliżu robotnika.

Chłopczyk runął na chodnik, zalewając się krwią. Zaalarmowano pogotowie. Gdy przybył lekarz, Nowicki był już nieprzytomny. Przewieziono go szpitala, w którym po paru godzinach zmarł.

Na miejsce zabójstwa przybyła niezwłocznie policja. Przeprowadzono dochodzenie.

Okazało się, że w domu przy ulicy Marysińskiej Nr. 59, w mieszkaniu państwa Jasnakowskich odbywała się **huczna libacja**

z okazji jakiejś uroczystości rodzinnej. Zebrał się tam liczni goście, wśród których znajdował się Edmund Labuch.

Miał on przy sobie rewolwer. Gdy całe towarzystwo było już „pod dobrą datą“, Labuch zaproponował **strzelanie na wiwat.**

Projekt ten mocno przypadł do gustu właścicielce mieszkania Helenie Jasnakowskiej. Wzięła ona rewolwer, stanęła przy oknie i pociągając za cyngiel, zawołała:

— Niech żyja moi kochani goście!

Helena Jasnakowska dała dwa strzały. Labuch, uważając, iż ta niewiasta nie umie się obchodzić z bronią, wziął od niej rewolwer i sam z niego wystrzelił. W chwili później na ulicy rozległy się **przeróżne krzyki.**

Jedna z kul raniła śmiertelnie nieszczęsnego chłopca. Czy zabił go Labuch, czy też Jasnakowska, śledztwo ustalić nie zdołało.

Pociągnięto ich do odpowiedzialności karnej.

W dniu wczorajszym stanęli oni przed sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał w trybie postępowania uproszczonego.

Oskarżeni na sprawie tłumaczyli się, **iż nie strzelali na ulicę, lecz w górę,** dbając o to, by nikogo nie zranić. Twierdzili oni również, że byli tak rozbawieni, iż nie uświadamiali sobie zupełnie karygodności swych czynów.

W charakterze świadków zostali zbadani wszyscy uczestnicy nieszczęsnej libacji, będący świadkami tragicznej śmierci Nowickiego.

Sąd, po wysłuchaniu mowy prokuratora i obrońców, wyłożył wyrok, mocą którego **Labuch został skazany na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 5 lat, Jasnakowska zaś na 3 miesiące z zawieszeniem na trzy lata.** Przyznano również powództwo cywilne, wniesione przez rodzinę zmarłego chłopca w wysokości 1500 zł. oraz kosztą pogrzebu w wysokości 421 zł.

Napróżno bronić się będzie
oporny widz przed fascynującym
czarem

Grety Garbo

w

Pocałunku

Greta Garbo

nie zawiedzie swoich wielbicieli,
a dodamy, że

Pocałunek

wyświetlany będzie w

Grand-Klinie.

„Czyste włosy“:
PIXAVON-
Shampoo

Kronika radjowa

„SYGNAŁ Z MARSA“ W SŁUCHOWISKU.

Dziś, w czwartek, dnia 30 października, stacja warszawska nadaje dla wszystkich stacyj polskich, a więc i dla Łodzi, o godz. 21,30 niezmiernie ciekawe słuchowisko p. t. „Sygnał z Marsa“.

Słuchowisko to oparte na powieści Brauna zradjofonizował p. M. Weronicz.

Jest to piękna forma literacką ubrana wizja uśloowań uczonych, zdążających do nawiązania kontaktu ze światem innych planet, wizja ukazująca całą nędzę ziemi w obliczu gwiazd i dalekich nieznanymi ziem, rozsypanych w wszech świecie.

W słuchowisku rolę profesora-astroнома grać będzie artysta teatrów miejskich w Warszawie, p. Z. Różycki, zaś rolę jego żony — p. Ewa Kunina.

Pozatem weźmie udział w słuchowisku znany już radjosluchaczom aktor p. F. Dominiak.

Słuchowisko reżyseruje p. M. Meina. Akcja tej pięknej audycji przeplatana jest kilkoma piosenkami śpiewanymi przy wtórze banjo i fortepianu.

JESIEŃ I ZIMA A RADJO.

Gdy wiatr jesienny zawieje i chłody zmuszają do palenia w piecach, w edy i z otwartych okien mieszkań znikają głośniki. Stały tam prawie przez całe lato, chociaż nie zawsze sprawiło to przyjemność sąsiadom, zwłaszcza w edy gdy „ryczały“ od wczesnego ranka do późnej nocy. Obecnie okna są szczelnie zamknięte, a głośniki powędrowały w głąb pokoju.

Ale i tutaj należy mieć wzgląd na sąsiadów i współmieszkańców kamienicy, aby im życia nie obryzdać i nie zrażać ich do radja. Należy pamiętać, że domy zwłaszcza po wojnie zbudowane, nie mają murów zbyt grubych i nie są tak dobrze izolowane od zgiełku zewnętrznego jak domy dawniejsze. I ściany są dziś cieńsze i cegła przenikliwsza. Nowe domy są dobrymi przewodnikami hałasów. Kto w jednym z takich „powojennych“ domów mieszka, ten wie, że na trzecim piętrze słychać, co się na parterze dzieje. A gdy ku wieczorowi hałasy uliczne stopniowo się ściszą, tem silniej dają się odczuwać w kamienicy różne zjawiska akustyczne, związane z muzyką fortepianu, gramofonu, radja. Być może, że i nasz system nerwowy, szukający odprężenia po całodziennej pracy, staje się wtedy bardziej na hałas wrażliwy.

Kto trzyma głośnik otwarty od rana do północy, ten przedewszystkiem sam siebie, pozbawia przyjemności. Natomiast słuchanie z przerwami i z **wyborem** według programów **ogromnie** podnosi urok radja i dostarcza każdemu artystyczne radości. Ale bodaj że niema drugiego **wyrazu**, który byłby tak bardzo nadużywany, jak „artyzm“. „Artystów“ mamy dziś na każdym kroku i we wszystkich dziedzinach, a przynajmniej tak się nam zdaje, że ich mamy. Każdy jest rad, jeżeli może powiedzieć, że w gronie swoich znajomych ma kogoś, o kim mówią, że jest „artystą“. Nikomu jednak nie przychodzi do głowy, że i samemu można być także artystą, a zwłaszcza artystą życia. A być artystą życia, to znaczy swoje doczesne bytowanie umieć tak ukształtować, aby ono i dla nas samych i dla naszych bliskich było przyjemne i radosne.

Radjo uprzyjemnia życie, ale nie wtedy, kiedy się słucha jedno po drugim; płyt gramofonowych, pedagogii, orkiestry dętej, znowu odczytów, cen na zboże, komunikatów, symfonii, ogłoszeń i t. d. Słowem całego tego bigosu bez końca, jaki dają codzienne audycje.

Jeżeli głośnik jest wciąż otwarty, to wtedy dochodzi się do tego, że się wcale nie słucha i głośnik w mieszkaniu staje się maszynką do wytwarzania hałasu, którego w ciągu dnia i tak jest dosyć.

Ochrona wierzyciela w nowej procedurze.

Natychmiast po ogłoszeniu projektu procedury cywilnej zwracaliśmy uwagę na szereg przepisów, które — miast wzmocnić — osłabiają w porównaniu z obecnym stanem rzeczy ochronę wierzyciela, tak doniosłą dla ustroju kredytowego gospodarstwa.

Obecnie słychać, iż projekt procedury ma być przed zebraniem się sejmu wprowadzony w życie w drodze rozporządzenia prezydenta Rzplitej; niestety, nie słychać o tem, aby zamierzona była przy tem zmiana odnośnych przepisów projektu.

Swego czasu zwracaliśmy tutaj uwagę na najdonioślejsze dla obrotu kupieckiego przepisy o postępowaniu nakazowym, sądownictwie polubownem, właściwości sądów handlowych i postępowaniu przed nimi.

W obliczu wprowadzenia nowej procedury uważamy obecnie, że czynniki gospodarcze powinny w każdym razie, póki jeszcze czas, przedsięwziąć akcję za zmianą przynajmniej przepisów o postępowaniu nakazowym. Tak, jak jest ujęte w projekcie, stanowi ono bowiem krok wstecz w ochronie wierzyciela, w każdym razie w naszej dzielnicy.

Postępowanie nakazowe ma zastąpić w naszej dzielnicy postępowanie trybem klauzuli egzekucyjnej, w drodze którego szerokie masy zainteresowanych przyzwyczyły się dochodzić łwiej części swych wierzycieli kupieckich.

Według projektu tak zwany nakaz zapłaty wydaje sędzia — podobnie jak klauzulę — bez rozprawy o ile żądanie oparte jest na dokumentach publicznych, sporządzonych przez władze lub urzędy polskie, lub prywatnych, sądowe lub notarialne, uwierzytelnionych, dalej na wekslach i czekach, mających wszelkie warunki ważności i „nie nasuwających podejrzenia co do prawdziwości”. Już to pierwsze zastrzeżenie, nieznanie dotychczasowemu naszemu prawu, może przy nieostrożnej praktyce sądów stać się przyczyną przykrych niespodzianek dla poszukującego swej należności wierzyciela.

W nakazie sąd orzeka, że dłużnik winien zaspokoić wierzyciela w ciągu dni 7, a gdy roszczenie oparte jest na wekslu lub czeku — w ciągu dni 3, albo też winien w tych terminach wnieść zarzuty pisemnie do sądu, który nakaz

wyda. Nakaz zapłaty stanowi tytuł zabezpieczenia. Naskutek wniesienia zarzutów wyznaczona zostaje rozprawa w sądzie na zasadach ogólnych.

W takim ujęciu prawa wierzyciela są o wiele skromniejsze, aniżeli obecnie. Dzisiaj klauzula egzekucyjna stanowi dokument, mający z pewnymi ograniczeniami wagę tytułu wykonawczego, a nie tylko dającego prawo do zabezpieczenia. Jeżeli dłużnik ma potemu ważne powody, sąd na jego wniosek wstrzymuje wykonanie klauzuli.

W systemie projektu procedury cywilnej wystarczy, aby dłużnik napisał parę słów bez żadnego znaczenia w swych „zarzutach”, a już wykonanie nakazu jest wstrzymane i wierzyciel skazany jest na wyczekiwanie wszelkich szykan, na jakie narazić go może dłużnik w zwykłym procesie spornym.

Czynnikami zainteresowane w bezpieczeństwie obrotu kredytowego powinny podjąć wielką akcję za nadaniem „nakazom zapłaty” charakteru dokumentu ulegającego natychmiastowemu wykonaniu.

Dr. A. Z.

Wiadomości gospodarcze

UPADŁOŚCI WARSZAWSKIE.

(E) Fabryce chałwy *Makkas i Georgiadi*, Warszawa, Czartoryskich Nr. 2 oraz składowi naczyń kuchennych *Jan Waśniowski i S-ka* ogłoszono upadłość.

LOMBARD MANUFAKTURY.

Jedna z największych fabryk wyrobów bawełnianych złombardowała partję tkanin zimowych i otrzymała pożyczkę w wysokości 60.000 dol.

FRONT KUPCÓW BRANŻY GUMOWEJ.

Centralne stowarzyszenie kupców i przemysłowców województwa łódzkiego (Piotrkowska Nr. 10) zwołuje w najbliższych dniach plenarne posiedzenie kupców branży gumowej. Na posiedzeniu tem mają być ustalone dezyderaty sprzedawców towarów gumowych (t. j. przeważnie kałoszy, obuwia gumowego i t. p.) wobec ponownie powstającego kartelu gumowego. Akcja centralnego stowarzyszenia pozostaje w związku z mającym się odbyć w centrali związku kupców I-ym ogólnopolskim zjazdem kupiectwa branży gumowej.

Zjazd ten miał się odbyć, jak to wówczas donosiliśmy, jeszcze przed dwoma tygodniami, lecz na skutek nagłego zlikwidowania kartelu przemysłu gumowego, został odwołany. Obecnie w sferach zainteresowanego kupiectwa panuje całkowite przekonanie, iż przemysł ponownie powoła do życia kartel z centralnym biurem sprzedaży. Akcja organizacyjna kupiectwa ma na celu utworzenie zrzeszenia, będącego przeciwwagą nowego kartelu (c)

ZJAZD FUTRZARZY.

W związku z mającym się odbyć w pierwszych dniach listopada ogólnopolskim zjazdem kupiectwa branży futrzanej, zwołuje centralne stowarzyszenie zebranie zainteresowanych kupców, celem ustalenia dezyderatów łódzkich futrzarzy na wspomniany zjazd. Zapytani przez nas najpoważniejsi hurtownicy stwierdzają konieczność zorganizowania ścisłego porozumienia kupiectwa, gdyż uważają, iż jest to jedyny sposób zapobiegawczy przeciwko niesłychanej konkurencji, grożącej branży zagłada. Wzajemna konkurencja doprowadziła do tego, iż towary są sprzedawane poniżej własnych kosztów, a konsumentom udzielamy dłuższego kredytu, aniżeli jest możliwy do uzyskania od dostawców. Sprawa ta z uwagi na rozwój zimowego sezonu jest palącą. (c)

PRZECIW NIEPŁACĄCYM DŁUŻNIKOM.

Na dzisiejszej konferencji w ministerstwie sprawiedliwości, poświęconej omówieniu sprawy nowelizacji ustawy o zapobieganiu upadłości, łódzka izba przemysłowo-handlowa będą reprezentowali p. p. dr. Juliusz Bornet, s. h. Koral, wicedyrektor dr. Sand, dr. Felix.

Kruszcowe podstawy złotego.

Bank Polski przystąpił do podniesienia kursu kruszcowego i dewizowego pokrycia. — Skrócenie terminu weksli dyskontowych do 75 dni. — Kredyty przemysłu zmniejszone o 16 proc.

Realizacja kredytów zagranicznych zależna od wyniku wyborów.

(E) Sfery gospodarcze z wielkim ożywieniem komentują ostatnie zarządzenie Banku polskiego skracające terminy portfeli przyjmowanego do dyskonta. Dotychczas nasza instytucja emisyjna dyskontowała weksle z terminem 90-dniowym. Na zasadzie ostatniej uchwały decyzji rady Banku polskiego **DYSKONTOWANE BĘDĄ WEKSLE TYLKO Z TERMINEM 75-DNIOWYM.**

Praktycznym efektem tego zarządzenia jest zmniejszenie się kontyngentów kredytów dyskontowych, posiadanych przez przedsiębiorstwa przemysłu we czy też banki o 16 proc. Umożliwi to zmniejszenie obrotu banknotów, a zatem

WZMOCNIENIE PODSTAWY KRUSZCOWEJ I DEWIZOWEJ NASZEJ WALUTY.

Krok Banku polskiego jest dyktowany jedynie troską o utrzymanie prestiżu i złotej wartości złotego. Odpływ dewiz, spowodowany wycofaniem kredytów bankowych przez niektóre banki zagraniczne, w związku z paniką wynikłą na Zachodzie, spowodowaną zwycięstwem hitlerowców w Niemczech, musi być w pewnej formie zrównoważony.

Dlatego też Bank polski, mimo aktywnego bilansu handlowego musiał zdecydować się na skrócenie terminów wekslowych, ażeby

ZMNIJSZYĆ STAN SWEGO PORTFELU I TEM SAMEM WZMOCNIĆ POKRYCIE ZŁOTEGO.

Należy się spodziewać, iż jest to zarządzenie przejściowe na okres kilku ty

godni. Nie dotyczy ono weksli rolniczych. Według informacji z najbardziej miarodajnych stron, banki polskie **POSIADAJĄ SZEREG KONTRAKTÓW NA NOWE KREDYTY** zarówno we Francji, jakoteż w Anglii i Szwajcarii, których wejście w życie zależne jest od **WYNIKÓW WYBORÓW.**

Z chwilą, gdy dla finansjery zagranicznej stanie się oczywiste, iż walka polityczna na terenie sejmowym, wchodzi w stadium likwidacji, dzięki wytworzeniu się jednolitej większości w naszym parlamencie, wówczas nic nie będzie stało na przeszkodzie, aby w oczach finansistów Polska stała się objektem zainteresowań finansowych.

Upadłości i nadzory.

W listopadzie r. ub. firma „Bracia Cytryn” w Łodzi przy ul. Wolborskiej 44 zwróciła się do sądu o ogłoszenie upadłości firmie „M. W. Piotrkowski” oraz jej właśc. Mendlowi - Wolfowi Piotrkowskiemu” prowadzącemu przedsiębiorstwo wyrobu i sprzedaży trykotaży w Łodzi przy ul. Cegielnianej 33. Do podania załączyla firma „Cytryn” protestowane weksle z wystawienia Mendla - Wolfa Piotrkowskiego, który już w dniu 5 maja 1929 r. zawiesił wypłaty. Sąd uwzględniając powyższe podanie ogłosił upadłość firmie „Mendel Piotrkowski” i jej właścicielowi Mendlowi - Wolfowi Piotrkowskiemu, oznaczając chwilę otwarcia upadłości na dzień 5 maja 1929 r. tymczasowo. Sędzią komisarzem mianowano sędziego handlowego Hermana Żmigroda, a kuratorem adw. Z. Straucha. Piotrkowskiego oddano wówczas pod dozór polcji.

Obecnie firma „Bracia Cytryn” przedstawiła sądowi weksel protestowany, podpisany przez Izraela Piotrkowskiego, syna upadłego Mendla-Wolfa Piotrkowskiego, wystawiony na zlecenie tego ostatniego.

Firma ta dowodzi, że weksli takich jest dużo w obiegu, oraz że Izrael Piotrkowski jest faktycznym współnikiem przedsiębiorstwa, prowadzonego przez ojca jego Mendla-Wolfa Piotrkowskiego. Na okoliczności powyższe firma „Cytryn” powołuje się na świadka Henocha Orensztajna, którego sąd zbadał i który potwierdził powyższe, wobec czego firma domagała się ogłoszenia upadłości dodatkowo Izraelowi Piotrkowskiemu.

Sąd na ostatniej swej sesji, uwzględ-

Ani grosza kredytu
bez zasięgnięcia informacji w Biurze
„WYWIAD KREDYTOWY”
Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą.
CEGIELNIANA 15, tel. 129-30, dawniej Wólczańska 17.

niając podanie firmy „Bracia Cytryn” postanowił ogłosić dodatkowo upadłość handlującemu Izraelowi Piotrkowskiemu, jako współnikowi upadłej firmy „Mendel Piotrkowski” i współwłaścicielowi tejże firmy Mendlowi Wolfowi Piotrkowskiemu.

Chwilę otwarcia oznaczono tymczasowo na dzień 5 maja 1929 r., sędzią komisarzem mianowano sędziego handlowego Hermana Żmigroda, a kuratorem adw. Z. Straucha — w Łodzi, Piotrkowska 10.

W styczniu r. b. firma „Aron Frenkel” sprzedaż manufaktury w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 54 wniosła podanie o odroczenie wypłat.

Bilans firmy powyższej zamykał się kwotą zł. 412.000, w tem kapitału 183 tys. zł., reszta zaś zobowiązań w kwocie 229.000 zł. znalazła pokrycie w towarach, oszacowanych na 217.000 zł. oraz nieruchomościach — 115.000 zł.

Delegowany przez sąd biegły zmniejszył bilans ten do sumy 290.000 zł. W lutym r. b. sąd uwzględnił podanie Frenkela oraz ze względu na przychylną

opinję biegłego, udzielił odroczenia wypłat na przeciąg trzech miesięcy, poczynając od dnia 22 lutego 1930 r. Sędzią Komisarzem mianowano sędziego handlowego Stanisława Jarocińskiego, a nadzorcą sądowym kupca Wolfa Halberstadta, ul. Przejazd nr. 40.

Po upływie trzymiesięcznego nadzoru Frenkel zwrócił się do sądu z prośbą o zarządzenie otwarcia postępowania układowego. Propozycje układowe przedstawił następujące: spłatę zmniejszonych o 30 proc. należności w ciągu dwóch lat w ratach równomiernych, co sześć miesięcy każda, przyczem pierwsza rata płatna będzie w ciągu sześciu miesięcy od daty zatwierdzenia układu przez sąd. Frenkel ręczy całym swoim majątkiem, ujawnionym w bilansie za wykonanie zobowiązań, objętych układem.

Sąd na posiedzeniu w dniu 3 czerwca zarządził otwarcie postępowania układowego.

Na zebraniu wierzycieli w dniu 30 września 1930 r. sędzia komisarz odczytał wyżej wymienione propozycje układowe i otworzył nad nimi dyskusję a następnie zarządził głosowanie. Za układem wypowiedziało się 37 wierzycieli na sumę 162.000 zł., przeciwko zaś układowi wypowiedziało się dwóch wierzycieli, reprezentujących sumę 4.716 zł. Wobec tego, że za układem wypowiedziało się większość przewidziana przez prawo wierzycieli, układ, jako zgodny z prawem został zawarty.

Sąd na ostatnim swem posiedzeniu w dniu wczorajszym układ ten zatwierdził. Wyrok z dnia 22 lutego 1930 r. w przedmiocie odroczenia wypłat Arona Frenkela uchylono.

Znakomite Detektory REX
Staniały i kosztują obecnie **zł. 21⁵⁰**
RADIO-REICHER, Piotrkowska 142
H. GOTLIBOWSKI, Zgierska 30 a
RADIO-LLOYD, Przejazd 8.

Giełda pieniężna.

Warszawa, 29 października.
 Dzisiejsze zebranie giełdy walutowo dewizowej w Warszawie odbyło się pod znakiem dalszej niżki dolara gotówkowego, która pociągnęła za sobą obniżenie się kursu dewizy i przekazu na New York. W związku z ultimo miesiąca obroty dewizami były minimalne. Zapotrzebowanie na dewizy pokrywały przede wszystkim banki prywatne łącznie z Bankiem Polskim. Tendencja dla dewiz europejskich — utrzymana. Dolarem gotówkowym obracano po kursie słabszym, a mianowicie — 8.93¼; przekazy telegraficzne na New York (kabel) — 8.92. Notowano dewizy: Bruksela — 124.37, Amsterdam — 359.30, Bukareszt — 5.30, Budapeszt — 156.10, Londyn — 43.33, New York — 8.911, Paryż — 35, Praga — 26.45, Zurych — 173.13; w obrotach międzybankowych dewizy na Berlin — 212.50. W obrotach prywatnych dolarem gotówkowym obracano po kursie niższym od urzędowego, a mianowicie 8.93, rubel złoty — 4.76, rubel srebrny — 1.83, bilon — 0.87, czerwonec — 5.25.
AKCJE: Na rynku akcyjnym panowała tendencja wybitnie mocna przy braku materiału. Głównie zwzókowały akcje Banku Polskiego, pomimo obrotów małych. Notowano: Bank Polski — 157½—158, Cukier — 35—35½, Węgiel — 38, Norblin — 35, Ostrowieckie — 46, Rudzki — 12.75.
PAPIERY PROCENTOWE: W grupie papierów procentowych zarówno

państwowych jak i prywatnych tendencja była również bardzo mocna przy większym popycie i malej podaży. Notowano: 4% poz. inwestycyjna 100—101—101.25, 3% poz. premiowa budowlana — 50, 5% poz. konwersyjna — 49½, 10% poz. kolejowa — 103.75, 7% listy ziem. dolarowe — 70½, 8% L. 7. m. Warszawy — 71¼—71½, 8% m. Częstochowy — 62¼, 8% m. Łodzi — 66½, 6% oblig. m. Warszawy z 1926 r. VI em. — 51.75. Drobnie transakcje dolarówką po 56½ i 4½ listami ziemskimi — 52—52¼.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 28 października — Bawelna amerykańska, zamknięcie: styczeń 6.21, luty 6.25, marzec 6.33, kwiecień 6.37, maj 6.43, czerwiec 6.47, lipiec 6.55, sierpień 6.56, wrzesień 6.59, październik 6.10, listopad 6.10, grudzień 6.16. Loco 6.26.

Liverpool, 28 października. — Bawelna egipska, zamknięcie: styczeń 9.25, marzec 9.42, maj 9.61, lipiec 9.78, listopad 9.16, grudzień 9.22. Loco 9.95.

Aleksandria, 28 października. — Bawelna egipska, zamknięcie: Sakellaris: styczeń 18.71, marzec 19.17, maj 19.55, lipiec 19.98, listopad 18.37, Ashmouni: luty 12.68, kwiecień 12.98, czerwiec 13.29, październik 13.95, grudzień 12.38.

Nowy Jork, 28 października. — Bawelna amerykańska, zamknięcie: styczeń 11.77, lipiec 12.36, grudzień 11.56, loco 11.65. Kontrakty: styczeń 11.75, luty 11.82, marzec 11.94, kwiecień 12.03, maj 12.16, czerwiec 12.23, lipiec 12.35, sierpień 12.42, wrzesień 12.57, listopad 11.36, grudzień 11.58.

Nowy Orleans, 28 października. — Bawelna amerykańska, zamknięcie: styczeń 11.69, marzec 11.94, maj 12.17, lipiec 12.37, grudzień 11.55, loco 11.30.

W notesiku businessmana.

W SPRAWIE ORGANIZACJI TRANSPORTU MORSKIEGO odbędzie się w P. I. E. 5 listopada konferencja z udziałem przedstawicieli min. przemysłu i handlu, rolnictwa, skarbu, Banku Gospodarstwa Krajowego, Banku Rolnego, izb przem.-handl. oraz delegatów organizacji kupieckich i firm transportowych. Celem konferencji jest ustalenie dla obu naszych portów morskich nowych połączeń, ponieważ obecnie cały szereg artykułów eksportu, jak cynk, meble gięte, materiały włókiennicze itd., wysyłane jest jeszcze przez porty obce.

BANK POLSKI zapowiedział — niezależnie od skrócenia terminów wekslowych — ostrą cenzurę weksli przedkładanych do redyskonta.

WSTRZYMANIE KREDYTÓW DLA MŁYNARSTWA w związku z sytuacją na rynku kredytowym odbija się ujemnie na wewnętrznym rynku zbożowym, który zareagował już niżką cen na żyto i pszenicę. Sfery gospodar-

cze zamierzają w tej sprawie interwenjować u władz, wskazując na doniosłość akcji kredytowania młynarstwa krajowego dla sytuacji rolnictwa.

ORGANIZACJA EKSPORTU ZIÓŁ leczniczych i przemysłowych była przedmiotem konferencji, która odbyła się w Państwowych Instytucie Eksportowym. W wyniku konferencji postanowiono wyłonić komisję z pośród przedstawicieli sfer zainteresowanych celem dokładnego opracowania podstaw prawnych do tej organizacji.

REJESTROWY ZASTAW ZBOŻA wyniesie w r. b. 65 milj. zł. Kredyty te winosy miały w r. b. 100 milj., jednakże wobec trudnej sytuacji na rynku pieniężnym Bank Polski wstrzymał dalsze udzielanie kredytów. Dotychczas wykorzystano kredyty rejestrowe na sumę 53 milj. zł., a kredyty będące w toku załatwienia wyniosą jeszcze 7—12 milj. zł.

NAWIĄZANIE STOSUNKÓW HANDLOWYCH Z ANGOLĄ.

Jak się dowiadujemy grupa kupców eksporterów z inż. Witoldem Radziwińskim na czele, czyni obecnie starania, mające na celu zapoczątkowanie stosunków handlowych z Angolą. Rokowania z miejscowymi odbiorcami zostały już nawiązane i w czasie najbliższym ma być wysłany przez wspomnianą grupę do Angoli cały ładunek okrętowy z transportem artykułów budowlanych na które panuje największy popyt na miejscowym rynku, a więc drzewa, cementu, żelaza i t. p.

„NIE DAMY POGRZEŚĆ MOWY“

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą“, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

Dziś i dni następnych!

Majestatyczny arcytwór mistrza reżyserów Stryżewskiego. — Niezwykłe dzieje urodziwej i pełnej temperamentu markietanki, która zdobyła serce cara Piotra Wielkiego.

KATARZYNA I

Miłośki i przygody erotyczne carowej.

Role główne odtwarzają:

Lil Dagover — Słynny śpiewak **Dymitr Smirnow** jako Katarzyna I. jako Piotr Wielki.

Piotr Voss — **Boris de Fass** jako Książę Mienszykow. jako carewicz.

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyr. Leona Kantora i śpiewna w wykonaniu chóru pod dyr. Teodora Rydera. — Początek seansów o godz. 4-ej po poł. W soboty i niedziele o godz. 12-ej w poł. — Ceny miejsc normalne no 1 seans od 1 zł. w soboty i niedziele od 12-ej do 3-ej po 75 gr. i 1 zł.

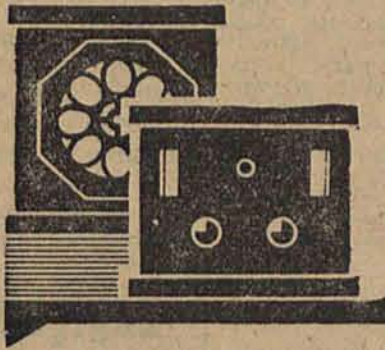
G. Marconi

HALLO! HALLO! .....

Za kilka miesięcy zatryumfuje pod Warszawą nowe dzieło Marconiego najpotężniejsza radjowa stacja - olbrzym mocy 160 KW.

35 lat

doświadczenia i twórczości skupione są w najnowszych modelach Marconiego 1930/31

4-0 lampowym odbiorniku Marconiego do sieci oświetleniowej lub do akumulatora i baterji, w połączeniu ze znakomitym

4-0 biegunowym, luksusowym głośnikiem Marconivox 5 II oraz w

łatwoprzenośnym odbiorniku z wbudowanym głośnikiem, prostownikiem i eliminatorem wyłączającym z łatwością stację lokalną, typu 4 LS/26.

Zapoznajcie się z nowym systemem sprzedaży Marconiego w Oddziałach:

Warszawa, Marszałkowska 142, Łódź, Piotrkowska 84, Lwów, Akademicka 14.

POLSKIE ZAKŁADY MARCONI S.A.

Warszawa, Narbutta 29.

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH WIEKSZYCH FIRMACH RADJOTECHNICZNYCH

Samochód porwał worek pocztowy

Niezwykła przygoda pocztyljona

Podobno bliscy jesteście wynalazienia „mechanicznego człowieka“, spełniającego na rozkaz rozmaite czynności. Mówi się o „mechanicznym oku“ i o „mechanicznym uchu“, warto więc wspomnieć o „mechanicznym złodzieju“, który wystąpił po raz pierwszy na gościńcu angielskim, w pobliżu miejscowości Ware.

Oto nocą, tym gościńcem, szedł pocztyljon wioskowy, niejaki Moles, niosąc na plecach worek z rekomendowanymi przesyłkami.

Nagle minął go samochód, a równocześnie pocztyljon poczuł, że porwano mu worek.

Na drodze nie było nikogo, prócz owego samochodu, pocztyljon więc puścił się za nim pędem, wołając głośno: „To złodzieje samochodowi. Trzymajcie złodziejów! Tym samochodem uciekają złodzieje! — sądząc, że ktoś z przechodniów posłyszyc jego wołanie i przyjdzie mu z pomocą.

Samochód rychło zniknął z oczu biedaka, który nie miał nic innego do zrobienia, jak zawrócić do urzędu pocztowego i złożyć meldunek.

Powstał alarm, zawiadomiono urząd

policyjny w Londynie, który natychmiast roztelefonował po całym kraju opis woraka i samochodu, z poleceniem schwytnia złodziejów.

Tymczasem, w miejscowości oddalonej o 20 klm. od miejsca wypadku, niejaki p. George E. Birch przeżywał chwile niezwyklego zdziwienia. Przybywszy tam swoim samochodem i wysiadłszy z niego, zauważył, że z maszyny zwiesza się ciężki worek pocztowy.

— Ciekawym bardzo — zawołał, ochłonawszy z pierwszego zdziwienia — jakim sposobem stałem się złodziejem?

I zarzuciwszy sobie na plecy worek, pomaszerał po objaśnienie do miejscowego posterunku policyjnego, gdzie już wiadano o wypadku pocztyljona i bardzo się ucieszono ze szczęśliwego zakończenia przygody.

Złodziejem okazał się sam samochód który tak delikatnie potrafił pocztyljona, że jemu nic nie zrobił, a tylko zabrał niesiony na plecach worek.

STATYSTYKA RADJOWA W DANII.

Kolosalny rozwój radjofonji w Danji spowodował, że obecnie przystąpiono tam do sporządzania statystyki, mającej wykazać jakie aparaty mają największy popyt, z jakich sfer rekrutują się radjosluchacze i t.d.

Jak dotychczas stwierdzono, że 80 procent ludności posiada już urządzenia radjowe, korzystając z nich w całej rozciągłości. W tej liczbie 60 proc. posiada odbiorniki fabryczne, a 40 proc. — odbiorniki własnej konstrukcji. Świadczy to o wielkim zamiłowaniu duńczyków do radioamatorstwa. Statystyka będzie ukończona dopiero za kilka tygodni i przedstawiać się będzie bardzo interesująco.

Z Bordeaux donoszą, iż Express Genewa Bordeaux wykołejł się dziś o godz. 4-ej rano w odległości 25 klm. od Perigaux. Cztery osoby wśród nich maszynista i palacz zginęli. Kilka osób odniosło rany. Przyczyną katastrofy nie jest znana.

Na Syberji na drodze amursko-jakuckiej wskutek szybkiej jazdy wywrócił się autobus, w którym jechało 29-ciu robotników. Nastąpił wybuch benzyny, który zniszczył doszczętnie maszynę. Trzech pasażerów spaliło się, pięciu walczy ze śmiercią, 19-tu doznało różnych obrażeń. Szofer wyszedł bez rany.

Wiadomości z prowincji.

Telefonem od specjalnych korespondentów Republiki.

Pabianice.

KOMITET 11 LISTOPADA.

W dniu wczorajszym odbyło się z inicjatywy magistratu m. Pabianic organizacyjne zebranie komitetu obchodu dnia 11 listopada, na które przybyło przeszło 40 przedstawicieli instytucji społecznych i urzędów.

Zebranie zajął p. wiceprezydent Mieczysław Tomczak, który wskazał na to, że w dniu 11 listopada obchodzimy będzie nie tylko rocznicę niepodległości, ale i dziesięciolecie odparcia bolszewików od granic Państwa. Następnie mówca zaprojektował szkic programu uroczystości. Na wniosek p. wiceprezydenta przewodnictwo posiedzenia oddano p. dr. Witoldowi Eichlerowi.

Po omówieniu szkicu programu uroczystości zebrani zadeklarowali nabycie dla swych instytucji 3000 pocztówek z podobizną Marszałka Piłsudskiego. Dochód ze sprzedaży pocztówek postanowiono przeznaczyć na Pomnik Niepodległości w Pabianicach.

Utworzono 7 komisji: prezydjalna, finansowa, pochodowa, programowa, dekoracyjna, akademij i podmiejską.

Przewodniczącym komitetu wybrano pana starostę Jana Wallasa, wiceprzewodniczącymi p. wiceprezydenta M. Tomczaka i dr. Witolda Eichlera, sekretarzem p. Mieczysława Rozvensa, skarbnikiem p. nac. Cholewińskiego.

W czwartek odbędzie się posiedzenie prezydium oraz wszystkich sekcji.

PIERWSZA POŻYCZKA.

W dniu wczorajszym magistrat po długim oczekiwaniu otrzymał pierwszą pożyczkę z Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 100 tysięcy zł.

Pożyczka ta ma być przeznaczoną na bieżące potrzeby Magistratu.

Pożyczka na wykonanie rzeźni miejskiej w wysokości 570 tys. zł. ma wpłynąć do kasy magistrackiej w dniach najbliższych.

LIKWIDACJA ROBÓT PUBLICZNYCH.

Ze względu na wyczerpanie się zasilków na roboty publiczne Magistrat został zmuszony do zwolnienia wszystkich bezrobotnych, zatrudnionych na robotach publicznych.

Zwolnionych robotników zapisano do biura funduszu zapomogowego, skąd otrzymywać będą przez okres miesięcy zimowych zasiłki dla bezrobotnych.

W KASIE CHORYCH.

Mianowany przed kilkunastu dniami komisarz rządowy do powiatowej kasy chorych przez pierwsze dni urzędowania badał szczegółowo gospodarkę kasy.

Na podstawie poczynionych spostrzeżeń komisarz przygotował plan reorganizacji pracy, oraz nowy budżet na rok najbliższy. W dniu wczorajszym komisarz udał się do Warszawy, gdzie władzom centralnym złożył sprawozdanie i zreferował swe wnioski, które mają być wprowadzone w życie od 1 listopada roku bieżącego.

Wnioski te nie są dotychczas nikomu znane, a treść ich wywołuje ogromne zainteresowanie, szczególnie wśród urzędników kasy chorych.

Tomaszów-Mazowiecki.

ZE ZWIĄZKU PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO.

Na ostatnim posiedzeniu Zarządu Tomaszowskiego Związku Przemysłu Włókienniczego postanowiono utworzyć przy tymże związku poszczególne sekcje kupieckie.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK.

Wczoraj rano tutejszy rzeźnik Mendel Żółtowski wiozł na furmance krowę. Gdy znalazł się na ul. Warszawskiej koń przestraszył się nadjeżdżającego samochodu i poniósł, skutkiem czego rzeźnik Żółtowski, spadł z wozu na kamienie tak nieszczęśliwie, że uległ pęknięciu czaszki mózgowej.

Odzwieziony do szpitala zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

RYNEK DYSKONTOWY.

Sytuacja na prywatnym rynku dyskontowym nie uległa zmianie. W dalszym ciągu dają się odczuwać brak pierwszorzędnego materiału wekslowe-

go, który można lokować po 1.40—1.70 miesięcznie.

Wskutek tego dyskonterzy interesują się drugorzędnym materiałem, który bardzo ostrożnie bywa dyskontowany po 2.00—2.20 proc.

Trzeciorzędny materiał wekslowy wcale nie jest brany w rachubę.

STAN BEZROBOCIA.

Według danych państwowego urzędu pośrednictwa pracy liczba bezrobotnych na terenie tutejszej ekspozytury wynosiła na dzień wczorajszy 2475. W stosunku do ubiegłego tygodnia nie uległa ona żadnej zmianie.

Z różnych źasilków korzysta obecnie 459 bezrobotnych. G.

Zagłębie Dąbrowskie.

WIEC BEZPARTYJNEGO BLOKU.

W Sosnowcu w kinie „Momus“ odbył się wielki wiec przedwyborczy Bezpartyjnego Bloku. Udział w wiecu wzięło przeszło 2.000 osób. Do zebranych przemawiali dr. Gosiewski, Szenk, Piszczyk i Szaluer. Prelegenci podkreślali znaczenie zmiany dotychczasowej konstytucji oraz zaznajomili zebranych z obecną sytuacją gospodarczą i polityczną w państwie. Podczas zebrania przy była na wiec bojówka PPS. CKW., która jednakże zgromadzeni kompletnie rozbroili, poczem wiec przeprowadzono do końca bez żadnych przeszkód. W rezultacie uchwalono rezolucję, w której zebrani uznali, że jedynie Marszałek Piłsudski i jego rząd posiadają moralne prawo i zdolność przyjęcia odpowiedzialności za dalsze losy państwa, i tylko oni poprowadzą naród do świetlanej przyszłości i do mocarstwowego rozwoju Polski, w wielkiej rodzinie narodów. Następnie zebrani postanowili głosować na listę Nr. 1.

OTWARCIE WODOCIĄGÓW.

W dniu 10 listopada nastąpi otwarcie wodociągów państwowych w Maczkach. W związku z tem przybyła do Sosnowca komisja ministerjalna, która zbada tutejsze urządzenia sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.

ZJAZD KLUBÓW MŁODZIEŻY IM. MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

W Sosnowcu odbył się drugi walny zjazd klubów młodzieży im. Marszałka Piłsudskiego, w którym wzięło udział przeszło 200 osób, reprezentujących 13 oddziałów powiatu zawierciańskiego i będzińskiego. Poza szeregiem spraw organizacyjnych wyrażono protest przeciwko zakusom Treviranusa i wyrażono hold dla Marszałka Piłsudskiego.

ŚLEDZTWO PRZECIW PREZYDENTOWI MIASTA.

Urząd prokuratorski wszczął śledztwo przeciwko prezydentowi miasta Będzina, inż. A. Michaelowi w związku z mową jego na pogrzebie s. p. Płodowskiego, która miała antypaństwowy charakter. Inż. Michael jest czolowym kandydatem endecji w Zagłębiu Dąbrowskim.

PLENARNE ZEBRANIE IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ.

Onegdaj wieczorem o godz. 7.30 w sali Banku Handlowego w Warszawie oddział w Sosnowcu przy ul. Małachowskiego Nr. 3, odbyło się plenarne zebranie izby przem.-handlowej. Zebraniu przewodniczył inż. Gadomski przy udzia-

le dyrektora izby Dietricha. Po przyjęciu protokołu z 5-go zebrania plenarnego, prezes Gadomski zdał sprawozdanie z działalności izby od 16/6 do 5/10 r. b. W przemówieniu swym p. Gadomski zaznaczył, że sytuacja w kraju uległa pewnej poprawie i w dalszym ciągu jesteśmy na drodze do wyjścia z panującego obecnie kryzysu. Następnie uchwalono budżet izby, który bilansuje się sumą 410.000 zł. Z kolei wybrano na wiceprezesów Maurycego Neufelda z Częstochowy i Edmunda Gruszczyńskiego z Sosnowca. Na członków zarządu wybrano Rubenlichta z Będzina i Wierzbickiego z Radomia. W dalszym ciągu upoważniono prezesa izby i dyrektora do zawarcia aktu kupna placu pod budowę gmachu dla izby za cenę około 350.000 zł. Z kolei przyjęto wniosek stowarzyszenia przemysłowców i kupców w Częstochowie w sprawie przeniesienia odjazdu pociągu Częstochowa — Kielce z godz. 8.20 rano na godz. 6.30 rano. Sprawa ta przesłana zostanie do ministrestwa komunikacji.

Częstochowa.

NIEBEZPIECZNY STAN OFIARY ZAMACHU W KASIE CHORYCH.

Stan urzędnika Zawadzkiego, ranne-go jak wiadomo w kolano w czasie zbrodniczego zamachu na inspektora i lekarza Kasy chorych w Częstochowie, jest nadal poważny. Mimo dokonania operacji wyjęcia kuli z kolana, chorego nie opuszcza gorączka, która utrzymuje się stale na poziomie do 40 st. Zebrane w dniu wczorajszym konsylium postanowiło zaprosić prof. Rutkowskiego z Krakowa celem wydania swej opinii.

AKADEMJA ŻALOBNA.

W niedzielę w kinie „Casino“ odbędzie się akademja żałobna ku czci s. p. inspektora Kasy chorych Furmańczyka i Macieja Moldey, zamordowanych w Kasie chorych. Akademja żałobna odbędzie się staraniem NPR-lewicy i rozpocznie się o godz. 11-ej.

WSTRZYMANIE REDUKCJI W „WARCIE“.

Firma „Warta“ wymówiła pracę około 100 robotnikom. Termin wzmówienia skończył się w sobotę. W ostatniej jednak chwili nadeszły dyspozycje zarządu firmy z Warszawy o przedłużeniu pracy na tydzień.

Radomsko.

ZGON ZNANEGO OBYWATELA.

Dnia 28 bm zmarł po dłuższej chorobie powszechnie lubiany obywatel K. Filher, przyżywszy lat 56, były dyrektor Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, b. radny miasta i członek Zarządu Żydowskiej Gminy Wyznaniowej. Ze zmarłym schodził do grobu świetlana postać starego pokolenia. Cześć Jego pamięci!

WYSTAWA ROLNICZA.

Powiatowa Komisja Przyniesienia Rolniczego w Radomiu otwiera dn. 30 b. m. na placu „Kinema“ pokaz rolniczy, na którym wystawione będą okazy pracy młodzieży włościańskiej, biorącej udział w konkursach rolniczych w zakresie hodowli zwierząt domowych i uprawy różnych jarzyn. Przyczem rozdane będą nagrody za najlepsze eksponaty.

GOŚCINNY WYSTĘP „WNITU“.

Dnia 30 bm. zjeżdża na 1 gościnny występ znany artysta „Wnitu“, Jonas Turkow z powęszonym zespołem. Odegrana będzie sztuka „Powstanie“ w inscenizacji i reżyserji D. Hermana.

Zyd. Teatr Kameralny „NOWY ARARAT” Zachodnia 43.

Dziś jedno przedstawienie o godz. 9.15 wiecz. przebojowy program

Dzień dobry, Kózko!

Ceny popularne.

Teatr Zyd. W Sali „FARMONJI” Narutowicza 20

Dziś przedstawienie zawieszono.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ERNEST JUCUNDUS.

Arab i beduin.

Wylodzony beduin przechodził obok araba, który spożywał właśnie sutą kolację.

— Skąd wracasz, beduinie? — zapytał arab.
— Z namlotów twego szczepu — odparł beduin, licząc na otrzymanie smacznego kaska.
— Czyś widział mego syna, Osmana?
— On skacze i jest zdrow, jak młody lew.
— A co porabia jego matka?
— Cieszy się z nowych sukien, i, widać, wcale się jej nieźle powodzi.
— A co porabia mój czerwonołosy wielbłąd?

— Pędził, jak strzala.
— A mój dom?
— Nie przepuszcza ani jędnego wędrowca i szczerka, aż się serce raduje.

— A mój do?
— Mocno stoł i znacznie wypiękniał.

Gdy beduin spostrzegł że arab w międzyczasie spożył już połowę swej kolacji, nie pocztowawszy niczem, zmienił plan działania, by inną drogą zdobyć pożywienie.

Właśnie szosa przebiegł pies, — Co za różnica między tym psem a moim, prawda? — zapytał arab z zadowoleniem.

— Tak, gdyby pański pies żył jeszcze — odparł beduin.

— Co? Mój pies nie żyje? — zerwał się arab, — więc okłamałeś mnie przed tem?

— Nie chciałem ci psuć apetytu — odparł beduin. — Ale twój pies naprawdę nie żyje. Zaskodziło mu mięso wielbłąda

— O, nieba! Więc mój wielbłąd też nie żyje? W jaki sposób zginął?

— Zabito go na grobie twej małżonki, matki Osmana.

— Wielki Boże! Wzrost nie mam rósnąć żony?! Co za nieszczęście! Z jakiego powodu umarła?

— Z wielkiego zmartwienia po śmierci twe-go syna.

— Nedzłuku! Co mówisz? Mój syn nie żyje?

— Niestety, zginął pod gruzami twego rozwalonego domu.

Arab rzucił się na ziemię, głośno szlochając, podczas gdy beduin zasiadł spokojnie do kolacji, i, nie zostawiając po niej ani śladu, znikł.

Tum. — B. F.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują apteki: M. Lipca, ul. Piotrkowska 193; E. Millera, Piotrkowska 46; W. Groszkowskiego, 11-go Listopada 15; Perelmana, Cegielniana 64; H. Niewiarowski, ul. Aleksandrowska 57, S. Jankielewicz, ul. Stary Rynek 9.

Dr. med. J. POLAK

Choroby wewnętrzne i Allergiczne.

(astma, pokrzywka, artretyzm, reumatyzm)

ul. 6-go Sierpnia 22 front i piętro

Tel. 164-21.—Przyjmuje od godziny 5 do 7-ej.

W niedziele i święta od 10 rano do 12-ej w poł.

„NIE DAMY POGRZEŚĆ MOWY“!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą“, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

Specjalny ocet do marynat tylko Gustawa Keilicha.

Wystrzegać się podrabiań!

PALACE

Dziś rewelacyjna premiera

Wytibne arcydzieło produkcji europejskiej, będącej przeróbką głośnej powieści „PAMIETNIK DAMY Z POLSWIATA“. — Film uznany jako jeden z najlepszych bieżącego sezonu pod tyt. „UWODZICIEL“

Potężny dramat erotyczny, ilustrujący tragedję młodego dziewczęcia, które jako ofiara niecnego podstępku, przechodzi całą gehennę cierpienia i stacza się na dno upadku.

W rolach głównych 4 gwiazdy europejskie: MARY KID, FEE MALTON, OSSIP RUNCIC i FRED DODERLEIN.

Doskonała ilustracja muzyczna pod kierunkiem M. LIDAUIERA. — Początek sensów codziennie o godz. 4-ej w pol., w soboty i niedziele o 12-ej w pol. — Na pierwsze seanse ceny miłe — NA J.N.I.Z.S.Z.E.

Czyści

Odświeża

Wywabia

NIEMAPLAM

nowy uniwersalny środek.

NIEMAPLAM to nowy produkt firmy Standard Nobel, owoc długoletnich prób i doświadczeń laboratoryjnych.

NIEMAPLAM czyści i usuwa wszelkie plamy z każdego rodzaju materiału, od delikatnych tkanin poczynając, a kończąc na ciężkich makatach i dywanach.

Trudno-zapalny i bezwonny NIEMAPLAM jest do nabycia wszędzie, w dogodnych w użyciu i przewożeniu płaskich blaszankach, do których dołączone są broszurki objaśniające.

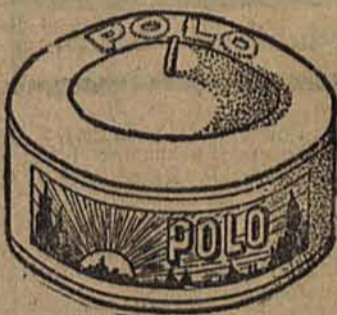
STANDARD NOBEL
w POLSCE S. A.

Wydział Produktów Specjalnych
Warszawa, Al. Jerozolimska 57.

TWOJE DZIECI UCZĄ SIĘ W OJCZYSTYM JEZYKU. CZYS POMOYŚLAŁ O TRAGEDJI MATEK, KTÓRYM OBCA SZKOŁA WYKRADA DUSZĘ DZIECKA?!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą”, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

TAK WYGLĄDA
nowoczesna patentowana
Świeca Nagrobkowa
„POLO”
z knoflem
Metalowo-Bawełnianym
prawnie zastrzeżonym
Żądać wszędzie.
Fabryka świec „POLO”
Warszawa.

Duży lokal

frontowy

przy zbiegu ul. Andrzeja i Al. Kościuszki, składający się z kilku pokoi, nadający się na biuro, z przylegającymi lokalami składowymi, w całości lub częściowo od zaraz do wynajęcia. Wiadomość: ul. Andrzeja Nr. 12 u dozorczy.

Poszukiwane mieszkanie

składające się z 4 — 5 pokoi z kuchnią z wszelkimi wygodami, frontowe, w centrum miasta. Oferty do Republiki pod „Natychniast”.

SZKOŁA KOSMETYCZNA Zatwier. przez Min. Spraw Wewnętrznych
A. RYDEL
Cegielnia 18, tel. 169-92. — Zapisy codziennie

Szkło

okienne, ornamentowe, surowe oraz szklenie budowli po cenach niżej konkurencyjnych
J. Olejniczak
Główna 14
tel. 130-04

UWAGA: Szkło inspektowe w wielkim wyborze.

Dr. med. REICHER

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Leczenie diatermia. Elektroterapia.
Południowa 28 — tel. 201-93
Od 8—11 rano i od 5—9 wiecz.
W niedziele od 9—1, pp.
Dla niezamożnych **cenę lecznic.**

PORADNIA wenerologiczna
Lekarzy — specjalistów
Zawadzka 1.

Czynna od 8 rano do 9 wieczór.
Od 11—12 i 2—3 przyjmują lekarz-kobiet
W niedziele i święta od 9—2 pp.
Leczenie chorób:
Wenerycznych, moczopielowych i skórnych.
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet światło-leczniczy
Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet.
Porada 3 złote

Samochód

Chrysler, 70 HP, torpedo, w wymiennym stanie
DO SPRZEDANIA.
Wiadomość w administracji „Republiki”.

BIURKO amerykańskie

w b. dobrym stanie, debowe Libawskie (żałuzjowe) do sprzedania. Wiadomość w administracji.

„Czystość”

Piotrkowska 44, telefon 167-45
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, irtrowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.

BILANS BRUTTO

Łódzkiego Banku Depozytowego Sp. Akc. w Łodzi
na dzień 1 października 1930 r.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Kasa i sumy do dyspozycji	Zł. 1.241.195,62	Kapitały własne:	
Waluty zagraniczne	499.310,11	a) zakładowy	Zł. 2.520.000,—
Papiery wartościowe własne i ust. kap. zapas.	721.608,71	b) zapasowy	1.128.257,35
Banki krajowe	136.988,48	Wkłady	10.405.910,13
Banki zagraniczne	320.270,35	Rachunki bieżące	1.219.362,07
Weksle zdyskontowane	12.672.321,56	Zobowiązania inkasowe	112.128,01
Weksle protestowane	199.075,40	Redyskonto weksli	2.600.189,34
Rachunki bieżące	6.370.318,82	Banki krajowe	499.638,17
Ruchomości	74.729,39	Banki zagraniczne	2.831.494,94
Nieruchomości	193.740,63	Proc. prowizje i różne zyski	2.440.508,06
Różne rachunki	585.619,35	Oddziały	1.183.141,20
Koszty handlowe	1.433.888,04	Różne rachunki	264.623,21
Oddziały	1.297.773,61	Zyski z lat ubiegłych	541.567,59
	Zł. 25.746.840,07	Zobowiązania z tyt. udział. gwar.	2.000.589,81
Udzielone gwarancje	2.000.589,81	Różni za inkaso	3.161.361,87
Inkaso	3.161.361,87		
	Zł. 30.908.791,75		Zł. 30.908.791,75

Dr. med. Niewiażski
specjalista chorób skórnych i wenerycznych
ul. Andrzeja 5
Tel. 159-40
Przyjmuje od 8—11 i od 5—9, w niedziele i święta od 9—1
Oddzielna poczekalnia dla pań

Dr. med. Łagunowski
specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopielowych
Piotrkowska 70 (róg Traugutta)
tel. 181-83
Przyjmuje od 8.30 do 1.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedziele i święta od 10—1-ej. Oddzielna poczekalnia dla pań

Dr. med. W. Balicka
Sienkiewicza 95
przyjmuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 1 do 3 i 7—8.

Dr. med. N. KALTRECHT
Chor. skórne i weneryczne.
Piotrkowska 10
Przyjm. 8—3 i 8—9 wiecz. W niedziele i święta 9—1.

Dr. med. HELLER
chor. skórne i weneryczne
NAWROT 2
Tel. 179-89.
przyjm. do 10 rano i od 4—8 dla pań spec. od 4-5 w niedz. od 11 2 pp dla niezamożnych. **cenę lecznic.**

Dr. Ludwik FALK
powrócił.
Choroby skórne i weneryczne.
Nawrot 7
telef. 128-07
Przyjmuje od 10-12 i od 5-7

Lekarz - dentysta
B. NUSBAUMOWA
Piotrkowska 51
tel. 121—23
Godziny przyjęć od —7 wieczór

Dr. med. S. Neumark
Choroby skórne weneryczne, leczenie diatermia, diatermokoagulacją oraz lampą kwarcową
MONIUSZKI 5
tel. 173—50.
Przyjmuje od 1.30 do 2.30 pp. i od 5-1 w niedziele od 10 do 1 po poł.

Dr. med. J. DYNIN
Choroby uszu, nosa gardła i krtań.
Przyjmuje od godz. 5-ej do godz. 7-ej.
6-go Sierpnia 30.
Tel. 153-85.

Ford-
karetka, w doskonałym stanie do sprzedania
wiadomość — Traugutta 9 m. 5.

Pianino
Augusta Förstera, prawie nowe, okazynie do sprzedania. Wiadomość ul. Zawadzka 14 m. 10

Panowie złodzieje
Wyciągnięto portfel z weksłami, proszę zwrócić za wynagrodzeniem, Silberzac. Cegielniana 55 tel. 170-99. Dyskrecja zapewniona. Weksła unieważniam.

Do wynajęcia pokój
na biuro lub do prywatnego użytku
Piotrkowska 90, m. 8.

Pokój umeblovany
z wszelkimi wygodami przy inteligentnej rodzinie zaraz do wynajęcia.
Ul. Wólczańska 74 mieszk. 18.
Oglądać można od 8 10 rano do 1 pp.

Pokój
z wszelkimi wygodami przy inteligentnej rodzinie zaraz do wynajęcia.
Ul. Wólczańska 74 mieszk. 18.
Oglądać można od 8 10 rano do 1 pp.

SALA FILHARMONJI — TEL. 713 84.

ŚRODA, dnia 5-go listopada 1930 roku o godzinie 8.30 wieczorem

TYLKO JEDEN WIECZÓR PIĘŚNI I ARJI OPEROWYCH
LEONID SOBINOW

Znakomity śpiewak rosyjski
Artysta światowej sławy
Pierwszy tenor opery Moskiewskiej.
Z udziałem pianisty **BORYSA SOBINOWA.**

W programie: DARGOMYŻSKI: Cavatina księcia z op. „Rusalka” DARGOMYŻSKI: „Wesele”, CZAJKOWSKI: „Eugeniusz Onegin”, oraz pieśni i romanse GLINKI, RIMSKIEGO-KORSAKOWA, BALAKIREWA, RACHMANINOWA, CZAJKOWSKIEGO, KONIUSA i wielu innych.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonji codziennie od godz. 10.30 rano do godz. 2-ej po poł. oraz od godz. 4-ej do godz. 7-ej wiecz.

NIECH WRACA ŻYWA ZDROWA KREW W ŻYŁY OJCZYZNY. NIE DAJMY SIĘ WYNARADAWIAC NASZEJ EMIGRACJI

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą”, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

Nr. sprawy Z. 219/30 Odpis.

DECYZJA

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
Obecni: Przewodniczący Wice-Prezes J. Kiszmiżjan, Sędziowie Handlowi Koral i Monitz Sekretarz apl. Dobranicki. Dnia 14 października 1930 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w III Wydziale Handlowym rozpoznawał sprawę odroczenia wypłat firmy „Kopel Gutman i Perlberg” i z mocy art. 32 i następných Rozporz. Prezyd. o zapob. upadł. z 23.12.27 r.

postanowił:
1) zarządzić otwarcie postępowania układowego firmy „Kopel Gutman i Perlberg” z jej wierzycielami; 2) ogłosić treść niniejszej decyzji w „Monitorze Polskim” w „Hasle Łódzkim” i w „Republice”; 3) sciągnąć od firmy — pętelki kwotę zł. 150.— (sto pięćdziesiąt) tytułem zaliczki nakoszty postępowania układowego. Na oryginalne właściwe podpisy Za zgodność St. Sekretarz (—) T. Cichecki.

KLISZE 111-72
do REKLAM GAZETOWYCH
CENNIKÓW PROSPEKTÓW
Zdjęcia fotograficzne dla celów reprodukcyjnych
RYSUNKI, PROJEKTY REKLAMOWE
i WYDAWNICZE WYKONYWA
R. BORKENHAGEN 100
ŁÓDŹ Piotrkowska

N. E. 939 1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego I re-
wiru egzekucyjnego powiatu łódzkiego
PIOTR PILICHOWSKI, zam. w m. Łódź
przy ul. Zielonej nr. 63, na zasa-
dzie art. 1030 Post. Cyw. podaje do
wiadomości publicznej, że w dniu 7 li-
stopada 1930 r. o godz. 10 rano w Choj-
nach, ul. Piaskowa 11 odbędzie się li-
cytacja ruchomości należących do Ja-
na Matejki, składających się z 4 lamp,
aparatu radijow., kredensu łobowego,
maszyny f. „Adler” Nr. 280086 i 10 wor-
ków maki pszennej, oszacowanych na
650 zł.
Spis rzeczy i szacunek takowych
przejrzany być może w dniu licytacji,
Łódź, dnia 23 października 1930 r.
Komornik:
P. PILICHOWSKI.

OTYŁOŚĆ
nadmierną idealnie
leczą **ZIOŁA**
na przemianę materji
„DEGROSA” Magistra
E. Wojskiego
Cena zł. 4.— pudełko
Na prowincję wysyłamy za zaliczeniem.
Zadać w aptekach i składach aptecznych;
Skład główny:
Centrala Naturalnych Środków Leczniczych
Sp. z ogr. odp.
Warszawa, Nowogrodzka 46, m. 2, tel. 3/6 98.

SUKNA
Leonharda
Bielskie
Tomaszowskie
Angielskie
poleca po cenach umiarkowanych
SKŁAD SUKNA
G. E. Restel
ŁÓDŹ
84 Piotrkowska 84

OGŁOSZENIE.
Wydział Handlowy Sądu Okręgowego
w Sosnowcu na zasadzie art. 11
Rozporządzenia Prezydenta Rzeczpos-
polnej Polskiej z dnia 23 grudnia 1927
roku o zapobieganiu upadłości (Dz.
Ust. Nr. 3/28, poz. 20) ogłasza, że decy-
zją Sądu z dnia 24 października 1930
roku zostało przedłożone firmie „Este-
ra Wajnsky” w Dąbrowie - Górniczej,
ul. Sobieskiego Nr. 17, odroczenie wy-
płat na dalsze trzy miesiące t. j. do
dnia 4 stycznia 1931 roku.
Sosnowiec, dnia 27 października
1930 roku.
Przewodniczący:
S. MUCHANOW
Sekretarz:
F. CHROPACZ

ZOSIAŁA OTWARTA
Lecznica chorób oczu
ze stałymi łózkami
D-ra Donchina
Przyjmuje się chorych wymagających
przebywania w lecznicy (operacje
etc.), a także chorych przychodzą-
cych. Godziny przyjęć od 9-1
i od 4-7 1/2.
ul. Piotrkowska 90, tel. 221-72.

Do akt nr. 1917/1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Ło-
dź. **STEFAN GORSKI**, zam. w Łodzi
przy ul. Sienkiewicza nr. 9, na zasa-
dzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w
dniu 14 listopada 1930 r. od godz. 10 r
na w Łodzi przy ul. Pomorskiej nr. 5,
odbędzie się sprzedaż z przetargu pu-
blicznego ruchomości, należących do
D. Sumeraja i składających się z mebli
oszacowanych na sumę zł. 4350.—
Łódź, dnia 24 października 1930 r.
Komornik:
S. GORSKI

GABINET
Fizykanej Terapii
przy T-wie
LINAS-HACEDEK (nocne pogotowie)
ul. Cegielniana № 53.
Czynny od g. 10-2 i od 4-6 po poł.
Kwarcówka 1 zł.
Diaternia 3 zł.
Soluks 2 zł. 50 gr.
Kapiele elektr. 2 zł. 50 gr.

Trimeros
PREZERWATYWY

Rozwiązanie kwestji dla lokatorów,
którzy
nie mogą
zalożyć anteny. Nasze odbiorniki 5 lam
powe odbierają całą EUROPE
bez żadnej anteny
Można je również połączyć z kontak-
tem sieci oświetleniowej.
POLSKIE RADJO
Krzyżanowski
Andrzeja N. 4.

TRAN
leczniczy świeży
POLECA APTEKA
D-ra Farm. R. Rembelskiego
w Łodzi, ul. Andrzeja 28
Telefon 149-91.

Pianina
renomowanych firm Arnold Fibiger,
Kallsz, Heinrichsdorff, Gdańsk, poleca
wyłączny przedstawiciel na Łódź Er-
nest Weilbach, Piotrkowska 154, tel.
141-96.
P. S. Mało używane pianina i forte-
piany krajowe i zagraniczne stałe na
składzie.

NA RATY!
Państwowi Urzędnicy-czki
otrzymują palta, boty, kalosze,
obuwie i swetry w firmie
„KREDYT Nawrot 15”
I piętro front.
TANCOŃ
najmłodniejszych wyucza bez względu
na zdolności najnowszą metodą dypl.
naucz. **J. WAINTRAUB**
przy udziale p. Bruna Matha, b. asy-
stenta szkoły tańca Ign. Wilczka oraz
p. S. Rubinsteina,
Kilińskiego 44 (2 podw. par.)
Lekcje pojedyncze i w grupach. Dla
związków specjalny rabat. Informacje
od 10 r. do 10 wiecz.

Doktor
KLINGER
Spec. chor. wenerycznych
skórnych i włosów
Andrzeja 2, tel. 132-28
od 9-11 i od 6-8 w.
Od 1-2 w Leczniczy (Piotrkowska 52)

DR. MED.
H. BORZEKOWSKA
CHOROBY KOBIĘCE I AKUSZERJA
powróciła.
GDANSKA 44, tel. 185-85
przyjmuje od 5-7 po poł.
DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
Cegielniana 25, tel. 126-87
Specjalista chorób skórnych
i wenerycznych. Elektroterapia.
Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od g. 8-2 przed poł. i od 6-9
w niedziele i święta od godz. 9-1

SKŁAD FUTER
Zakład Kuśnierski
J. SZWARCMAJN
Narutowicza Nr. 42 (sklep frontowy)
Tel. 166-31.
poleca gotowe futra damskie i męskie
oraz skórki pojedyncze wszelkiego ro-
dzaju po wyjątkowo niskich cenach na do-
godnych warunkach — Obejrzanie nie
obowiązuje do kupna. — P.P. urzędni-
kom państwowym udzielam rabatu.

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej
D-ra med. **MARJI LEWINSONO-
WEJ**
Cegielniana 6, tel. 143-63
Godziny przyjęć dla pań i panów
10-2 i 4-8.
Czynne są następujące działy:
1. chor. skóry i włosów
2. Beaute
3. Kuracyj odmładzających
4. Masażu (ogólny i częściowy)
5. Epilacji (electrocoagulacja
elektrolizą)
6. Elektroterapij (diatermia,
d'Arsonvalizacja galvanofara-
dyzacja)
7. Helioterapij (Roentgen, kwarc,
sollux, kąpiele świetlne)
8. Chirurgji estetycznej (blizny
żyłaki, zniekształcenia, nowotwory
i t. p.) Leczenie odmrożeń
pod kierunkiem **CHIRURGA**
D-ra **Z. LEWINSONA**
nrdwiniacego codz. od godz. 1-4

Dr. med.
H. Lubicz
specjalista chorób skórnych, we-
nerycznych i moczopłucowych
WZNOWIŁ PRZYJĘCIA
Cegielnianej Nr. 43
przy ulicy
telefon 141-32
Przyjmuje od g. 8-10, 12-2, 5-8, w
niedziele i święta od 9-1 Dla Pań od-
dzień na poczekalnia

**DLA ADWOKATA,
LEKARZA,
DZIENNIKARZA**
wymarzoną
pomocą
w pracy
jest
Pioro wieczne
WALDEVERSHARP
NIEDOŚCIIGNIONE
ZARAZ WŁADZE
REPREZENTACJA
ANTONI SZUSTER
WARSZAWA, COŚCIELEWSKA 1
TEL. 21-91

RADJO H. DRUTOWSKI
Kilińskiego 78 T. 180-59
poleca aparaty lampowe, detektorowe
wszelkie części. Ładowanie akumulato-
rów z dostawą do domu

Kupno i sprzedaż
RADJO Pogotowie, wł. Nachumow
Pomorska 20, tel. 183-40, wszelkie zle-
żenia do 9 w. oraz w święta. Budowa,
ładowanie, wypożyczanie, baterje, eli-
minatory, części.
DOM parterowy, murowany z piekar-
nią 5/6 części zaraz do sprzedania.
Wład. Mickiewicza 12 (przy Łągiwnic-
kiej) R. Jen. 30
KUPIE żelazne schody i okna fabrycz-
ne. Zgłoszenia telefon 102-23 od godz.
9-2 i 4-7 31

BIZUTERIA zegarki na raty „Precio-
az”. Piotrkowska 123, w podwórzu.
Lokale
ŚLONECZNY pokój umeblowany do
wynajęcia. Ul. Lipowa 25, m. 12.
2 POKOJE z kuchnią, wygodami, ślone-
czne do odstąpienia, ul. Wólczańska
Nr. 62, m. 19.
2 SALE po 450 kw. łokci, w czystym
domu, ewentualnie z mieszkaniem do
wynajęcia. Nawrot 36.
DUŻY pokój, elegancko umeblowany,
balkonowy, elektryczność, gaz, 2 pa-
nom, ew. małżeństwu odnajme. Wej-
ście niekrepujące. Nowo - Cegielniana
28, m. 6, II p. front.
UMEBLOWANY pokój (chętnie z u-
trzymaniem) dla solidnego pana do wy-
najęcia. Narutowicza 47, m. 12a.
MIESZKANIE 2-u pokojowe z kuchnią
umeblowane, z wszelkimi wygodami
do odstąpienia. Telefon 144-03 4
WYNAJME słoneczny, umeblowany,
frontowy pokój. Narutowicza 40, m. 8
2 POKOJE parterowe z telefonem nada-
jąca się na biuro od zaraz do wynaję-
cia. Władność: Sienkiewicza 28 u
dozorcy.
POKÓJ frontowy umeblowany (wygo-
dy) niedrogo wynajmę solidnej osobie
Gdańska 67, m. 1
POKÓJ kawalerski wejście niekrepują-
ce, wolny, ul. Przejazd 49, m. 6
POKÓJ komfortowy z wszelkimi wy-
godami do odnajęcia. Telefon 178-23,
Plac Dąbrowskiego 3, m. 6, od godz.
3-5
POKÓJ umeblowany słoneczny, dwuo-
kienny, wejście niekrepujące, do wynaj-
ęcia. Piotrkowska 87, m. 10 od godz.
1-ej do 5-ej
POKÓJ duży I p. z telefonem, z praw-
em przyjmowania klientów w godzi-
nach popołudniowych, w pobliżu Piotr-
kowskiej między Narutowicza a Na-
wrotem poszukiwany. Oferty sub. „Bi-
do Administracji

ŚLONECZNY pokój frontowy o 2 ok-
nach, z telefonem zaraz do oddania u
Kona, Piłsudskiego 69
POKOJU umeblowanego, z pościelą,
z wejściem z klatki schodowej, poszuku-
ję od zaraz. Oferty do „Republiki” pod
„Wuka”
3 POKOJE frontowe, I piętro, jak rów-
nież sklep na ul. Piotrkowskiej pomię-
dzy Cegielnianą a Narutowicza do od-
stąpienia. Oferty sub. „Sklep”
POKÓJ elegancko umeblowany, fron-
towy, duży słoneczny do wynajęcia
6-go Sierpnia 7, 3 piętro, front, od g.
2-5 pp.
POKÓJ słoneczny do wynajęcia (dla
izr.) ul. Nowo-Cegielniana 27, m. 3 1
POSZUKUJE lokalu handlowego z
mieszkaniem w śródmieściu nadającego
się na rzeźnictwo. Oferty pod „Lokal
92” składać proszę do Administracji
„Republiki”
ODNAJME ładny pokój panu (izr.) z
niekrepującym wejściem I p. fr. m. 5
Gdańska 31a, między 1-4 31
2 POKOJE lub pojedynczo umeblowane
z oddzielnym wejściem oddam, Piotr-
kowska 62, front II p. m. 8, Fingerhut
POKÓJ lub dwa elegancko umeblowa-
ne z łazienką, możliwie z utrzyman-
niem oddam, Kilińskiego 30, m. 21
POKÓJ frontowy dwuokienny z od-
dzelnym wejściem od zaraz do odda-
nia, Kilińskiego 36-38, Sztajer
DO WYNAJĘCIA 2 pokoje z kuchnią z
wszelkimi wygodami, Al. 1-go Maja
40, telef. 170-99

Posady
CHCESZ otrzymać posadę? Musisz
ukończyć kursy fachowe koresponden-
cyjne im. profesora Sekrłowicza, War-
szawa Żurawia 42. Kursy wyuczają
listownie. Buchalterji, rachunkowości
kupieckiej, korespondencji handlowej,
stenografii, nauki handlu, prawa, kalli-
grafii, pisania na maszynach, towarzy-
stwa, angielskiego, francuskiego,
niemieckiego, pisowni, gramatyki pol-
skiej, oraz ekonomji. Po ukończeniu
świadectwa. Zadać proszę prospektów.
POLKO - NIEMIECKI korespondent
buchalter poszukuje posady, może być
na godzinny. Oferty „Korespondent” do
Administracji. 30
MAMKA ze zdrowym obfitym pokar-
niem może się zgłosić Cegielniana 31
do gospodyni domu 30.12
PRACOWNIK fryzjerski potrzebny,
Cegielniana 62, Korn.

POSZUKIWANA samodzielna freblan-
ka do prowadzenia freblówki w języku
hebrajskim. Zgłaszać się 2-3 pp. Piotr-
kowska Nr. 107, Dr. Spektorowa 30
MANICURZYSTKA przyjezdna z za-
granicy poszukuje pracy. Łaskawe o-
tęty sub. „Manicurzystka”
POSZUKUJE wychowawczyni do
dwojga dzieci w wieku szkolnym, moż-
liwie z hebrajskim. Proszę dzwonić
117-81, między godz. 3-5 i 7-8 wiecz.
POTRZEBNA zdolna manicurzystka od
zaraz z gwarancją. Pomorska Nr. 8,
Feliks.
POTRZEBNE zdolne wykwalifikowane
haftarki i podoczne do wykwinnej
damskiej jedwabnej bielizny. Zgłosze-
nia do firmy „Zygmunt”, Piotrkowska
67, między 3-4
POTRZEBNY chłopiec do praktyki
Wytwórnia karoserji, Łódź, Cegielnia
na 62, J. Kuloński. Łódź, Gmachon
Chevrolet ciężarowy do sprzedania

Nauka i wychowanie
UDZIELAM lekcji elektrotechniki, ma-
tematyki, niemieckiego. Piotrkowska
103, m. 37.
DAME Parisienne donne lecons et con-
versations. Sub „Dame Parisienne”
30
NIEMIECKI gruntowny, gramatyka, li-
teratura, korespondacja, korepetycja,
handlowa korespondencja Pomorska
22, front, I p., m. 4, lewa strona 2-4
p.p. Proszę dzwonić. 30.10
MADMOISELLE Marie enseignee ang-
lais, francais, allemand. Traugutta Nr.
2, I fr.
WZOROWY komplet freblowski i przy-
gotowawczy dla dzieci od lat 4-9.
Zajęcia przed i popołudniem (rytmika,
języki, ogród). Zapisy: Zakątna 85, m.
3, (przy Andrzeja) od 3-5

Rozmaite
ARTYSTA malarz Radwańska 7, L.
Jankowski, specjalność portrety: ole-
jne, pastelowe i t. p. z natury i foto-
grafji. 16.11

Matrymonialne.
MŁODA inteligentna panna (izr.) na
stanowisku pozna takiegoż pana. Ofer-
ty „N. D. S.”
A. D. Z przyczyni odemnie niezale-
nych nie mogłam przybyć o oznaczo-
nej porze. Będzie w czwartek, godz. 8.30
na umówionem miejscu. „1930”

Zagubione dokum.
STEFAN Robaczewski, Grabowa 25,
zgubił świadectwo szkolne 5 oddzia-
łow, wyd. ze szkoły Rzgowskiej 31
ABRAM Walisz zgubił kwit inkasowy
Nr. 3108 Banku Kredytowego Właści-
cieli Nieruchomości na sumę Zł. 100.
Kwit unieważniono.

LECZNICA
LEKARZY SPECJALISTÓW
I GABINET DENTYSTYCZNY
PRZY GÓRNYM RYNKU
Piotrkowska 294, tel. 122-89
(przy przystanku tramw. pabjanickich)
Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz.
w niedziele i święta do 2-ej po poł.
Wszystkie specjalności i dentystyka.
Kąpiele świetlne, lampy kwarcowa,
elektryczna, Roentgen, szczyplenia,
analizy (mocz, kawa, krw., piwocm,
wydzielni itd.). Operacje, opatrunki.
Wizyty na miasto.
Porada 4 złote
Porada dentystyczna oraz wenerolo-
giczna dla chorób skórnych i wene-
rycznych **Porada 3 złote**
Dr. med.
J. M. Barciński
rentgenolog
Zakład rentgenowski leczniczy i roz-
poznawczy. Zdjęcia i prześwietlenia
rentgenowskie również w mieszkaniu
własnym pacjenta.
Przyjmuje, godz. 5-8,
ul. 11-go Listopada 20, tel. 214-50.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49, Godziny przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Telefon Administracji 1-22-14, Tel. Redakcji: 1-27-24, 1-36-43, 1-36-44, 1-89-00, Tłocznia: 1-80-80.

Prenumerata „II. Republiki”
ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi 5,60
za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocz-
towa w kraju 6,50, zagranicą 10 zł. „Express”
i „Republika” wraz z odnośnieniem 8,60 zł. wch.
OGŁOSZENIA:
ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 10-szpalt) i 10 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 4-szpalt) od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub
NA STR. LEJ 2.— za wiersz milimetrowy, (na stronie 4-szpalt). Zaręcz. ogłoszenia tej samej treści co pierwsze —
NEKROLOGI: do 150 wierszy po 30 gr. wyżej 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4-szp.). Zaręcz. ogłoszenia tej samej treści co pierwsze —
zagrancie o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Orayki, które zasądzić nie zmieniają treści
Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze 2 zł. 1.50. poszuk. pracy ogłoszenia, nie upowiadają do zadaną zwrotu
19 groszy, najmniejsze 2 zł. 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł. KORN. R. K. O. 63.148. zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Wydawca: Wydawnictwo „Republika”, sp. z ogr. odp. Redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki”, sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.